

1   utorak, 30.11.2004.

2   [Otvorena sednica]

3   [Optuženi je ušao u sudnicu]

4   ... Početak u 09.09h

5   SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

6   Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite sedeti.

7   SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim sekretara da najavi predmet.

8   GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Predmet IT-00-39-T, *Tužilac protiv*

9   *Momčila Krajišnika.*

10   SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala sekretaru.

11   Pre nego što od Tužilaštva zatražimo da nastavi sa glavnim ispitivanjem,

12   hteo bih da skrenem pažnju stranama na činjenicu da počinjemo sada u 9 sati i 12

13   minuta. Ja koristim ovu priliku da kažem sledeće. Ja sam zakasnio, ali ne 12

14   minuta i za to sam imao opravdan razlog. No, u svakom slučaju, svaki put kada

15   dođe do bilo kakvog kašnjenja, za to uvek mora da bude neki dobar razlog. Tako

16   da često se dešava da Pretresno veće sedi pred vratima i čeka bilo da se reši

17   neki tehnički problem ili da neko stigne. Ja ne želim nikoga da krivim za bilo

18   šta, ali bismo morali da učinimo sve što je moguće kako bismo izbegli situacije

19   u kojima gubimo vreme, kao što je to slučaj danas - kasnimo 12 minuta. Naravno,

20   ne krivim nikoga, i sâm sam kriv. Vidite sa da sam i sâm zakasnio.

21   Molim poslužitelja da uvede i svedoka i gospodina Tomića.

22   [Pravni zastupnik svedoka je ušao u sudnicu]

23

24

25

26

27

28

29

30

1 [Svedok je ušao u sudnicu]

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dobro jutro, gospodine Mandić. Izvolite
3 sestii.

4 Takođe, dobro jutro i Vama, gospodine Tomić. Izvolite sestii.

5 Gospodine Mandiću, podsećam Vas da ste i dalje vezani svečanom izjavom
6 koju ste dali na početku svedočenja.

7 Gospodine Tieger, izvolite, možete nastaviti.

8 G. TIEGER: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

9 SVEDOK: MOMČILO MANDIĆ [nastavak]

10 Ispituje g. Tieger: [nastavak]

11 [Tužilac ispituje putem prevodioca]

12 P: Dobro jutro, gospodine Mandiću.

13 O: Dobro jutro, gospodine tužioče.

14 G. TIEGER: [simultani prevod] Časni Sude, ja sam pre neki dan, kada je
15 Pretresno veće to zatražilo, a mislim da je i Odbrana tražila da se dâ datum
16 jednoga dokumenta, ja sam rekao da se datum može odrediti na osnovu konteksta.
17 Sad imam jedan dokument koji baca nešto više svetla na taj dokument čiji smo
18 datum željeli da odredimo, pa bih želeo da se taj dokument uvede u spis i da
19 dobije narednu oznaku /u engleskom transkriptu: "R0172473"/.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim sekretara da odredi broj.

21 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] To će biti P458.

22 G. TIEGER: [simultani prevod] Časni Sude, dokument P458 čini se da se
23 radi o faksu koji je poslao UNPROFOR. Sastoji se od osam stranica. Datum
24 naslovne stranice je 27. juli 1992. Poruke se šalju od strane gospodina Colina
25 Doylea gospođi Sabini /u engleskom transkriptu: "Sabini Berberović"/, i onda
26 jedna poruka Lordu Carringtonu od Alije Izetbegovića, a na zadnje dvije strane u
27 prilogu jedan spisak. To je spisak zatvora i zatočeničkih objekata.

28 P: Gospodine Mandiću, zamoliću Vas da pogledate ove posljednje dvije
29
30

1 stranice tog dokumenta. Recite, da li ovaj spisak koji se ovdje vidi, da li je
2 to vrsta spiska kakva je - u ovom slučaju govorimo o bošnjačkoj strani - dakle,
3 spisak koje su strane dostavljale, a u tim spiskovima su oni, recimo, tvrdili
4 ovdje, da su Muslimani, da ih drže srpske vlasti, tj. vlasti bosanskih Srba.

5 O: Ovaj dokument sa potpisom gospodina Vukovića je dokument Državne
6 komisije za razmjenu Bosne i Hercegovine, koji je dostavio međunarodnoj
7 zajednici - je li tako - ovaj spisak, i srpskoj strani o... gdje oni smatraju da
8 ima srpskih zarobljenika na teritoriji Republike Srpske Bosne i Hercegovine
9 /sic/. Mislim da smo juče, slušajući gospođu Biljanu Plavšić, govorili o ovom
10 spisku, gdje je ona demantovala pojedine navode iz ovoga dopisa gospodina
11 Vukovića, gdje se navode nekoliko gradova i mjesta van teritorije Bosne i
12 Hercegovine koji se odnose Srbiju i Crnu Goru, kao što je Niš, Beograd, Herceg
13 Novi, i tako... Nikšić, i tako dalje.

14 Ja sam, gospodine tužioče, prošli put rekao da, pošto je gospođa Plavšić
15 na ovo odgovarala pred ovim novinarom, Gligorijevićem, čini mi se, da je jedna i
16 druga strana to više u propagandne svrhe pravila ove spiskove, i tako. I nisam
17 baš siguran da su u poj...pojednim opštinama držali, po čet'ri-pet mjesta,
18 zatvorene ljude. Ali, lično nikad nisam bio upoznat sa ovim spiskom.

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hteo bih samo nešto da pojasnimo.

20 Čini mi se da ste Vi juče rekli da je ono što je gospođa Plavšić juče
21 rekla bila ratna propaganda, a ne ovaj spisak. Zato bih Vas sada zamolio da
22 pogledate ovaj spisak i da nam kažete koliko se lokacija nalazi van teritorija
23 koji su pod srpskom kontrolom u Bosni i Hercegovini. Dakle, van tih granica. Vi
24 ste pomenuli Beograd. Vidim na dva mesta piše Beograd.

25 SVEDOK: Loznica.

26 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Na jednom piše Niš, Nikšić.

27

28

29

30

1 SVEDOK: Časni Sude, Loznica, sportski centar pod rednim brojem 22;
2 Beograd, Batajnica, vojni aerodrom, 28; Beograd, kasarna "4. juli", 29; Niš,
3 vojni logor, 30; Subotica, sabirni centar, 31; Herceg Novi, pod brojem 34;
4 Nikšić, 35. Ovo d...dole dvoje ne vidim dobro - kopija.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dakle, na prvoj stranici smo našli njih
6 sedam, a na drugoj ja ne vidim nijedno drugo mesto. No, možda ja ne znam toliko
7 dobro geografiju.

8 SVEDOK: Na... na drugom mjestu su sva bo... mjesta iz Bosne i Hercegovine.
9 Na drugoj strani, pardon.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dobro. Hvala Vam.

11 Nastavite.

12 G. TIEGER: [simultani prevod] Časni Sude, želeo bih da pređem sada na
13 naredni dokazni predmet Optužbe. To je presretnuti telefonski razgovor od 20.
14 aprila /u engleskom transkriptu: "1992"/ između gospodina Čede Kljajića i
15 gospodina Tomića /u engleskom transkriptu: "Tomislava Kovača"/...

16 GĐA PREVODILAC: Ako je prevodilac dobro čuo.

17 G. TIEGER: [simultani prevod] ...i gospodina Mandića i gospodina Kovača.

18 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] To će biti dokazni predmet P459 i P459A
19 za transkript.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Što se tiče prethodnog dokaznog
21 predmeta, da li uz njega postoji prevod na B/H/S? Što se spiska tiče, nema
22 velike potrebe za prevodom. Ali, pismo treba da bude prevedeno i mislio sam da i
23 njega hoćete da ponudite na uvrštenje. A ako to činite, to znači da sve što se
24 uvrštava u spis treba da bude prevedeno na jezik koji optuženi razume.

25

26

27

28

29

30

1 G. TIEGER: [simultani prevod] Da, slažem se sa Vama, časni Sude. Mi ćemo
2 učiniti što je potrebno da se to prevede.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala Vam. U redu, budimo pragmatični.
4 Osim ako se Odbrana složi da se u spis uvrsti samo spisak, jer su se Vaša
5 pitanja ticala isključivo spiska, to znači da bismo možda mogli uštedimo na
6 vremenu i na sredstvima u pogledu prevoda.

7 G. TIEGER: [simultani prevod] Pa znate, ako to Odbrana prihvata, mi ćemo
8 naravno dati mogućnost gospodinu Stewartu da pogleda dokument, pismo, i da
9 razmotri da li to prihvata ili ne, tu sugestiju.

10 G. STEWART: [simultani prevod] Pa znate šta, časni Sude, s obzirom da je
11 gospodin Tieger ponudio da se taj dokument prevede, mi tu ponudu i prihvatamo. A
12 ako se predomislimo, onda ćemo ga obavestiti o tome u toku današnjeg prepodneva.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Mislim da ću razmotriti taj
14 predlog. Ali možete nastaviti.

15 G. TIEGER: [simultani prevod] Napominjem da se radi o presretnutom
16 telefonskom razgovoru, i da je i on, kao što je to bio slučaj sa drugim, u
17 programu *Sanction*.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ima li nekih tehničkih problema koji
19 dovode do toga da mi ne čujemo taj snimak?

20 G. TIEGER: [simultani prevod] Izgleda da nema.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 [Sluša se presretnuti razgovor]
2 "Čedo KLJAJIĆ: Halo.
3 Tomislav KOVAČ: Ja.
4 Čedo KLJAJIĆ: Tomo!
5 Tomislav KOVAČ: Da.
6 Čedo KLJAJIĆ: Čedo je, Kljajić.
7 Tomislav KOVAČ: Će /sic/ si Čedo?
8 Čedo KLJAJIĆ: Šta ima, drugar?
9 Tomislav KOVAČ: Evo, jebi ga.
10 Čedo KLJAJIĆ: Šta radiš?
11 Tomislav KOVAČ: Ma, jebi ga. Evo vadim iz govana ono što drugi zakuvaju
12 i -
13 Čedo KLJAJIĆ: Znam. Čuješ?
14 Tomislav KOVAČ: Ja.
15 Čedo KLJAJIĆ: Ovaj, maloprije je Momo zvao Ćerića gore..
16 Tomislav KOVAČ: Ja.
17 Čedo KLJAJIĆ: ...na Pale.
18 Tomislav KOVAČ: Ja.
19 Čedo KLJAJIĆ: Ovaj, oko ovih punktova tamo što su postavljeni.
20 Tomislav KOVAČ: Ja.
21 Čedo KLJAJIĆ: Pa, njihovo je i... i naše jedinstveno mišljenje je da to ne
22 bi trebali biti neprobojni punktovi za... za sve, znaš. Već da se mora omogućiti
23 prolaz ljudima, jebi ga.
24 Tomislav KOVAČ: Slušaj nešto, vi ne znate odluku Kriznog štaba Ilidže,
25 da je juče donio odluku da se blokira kompletan život ili -
26
27
28
29
30

1 Čedo KLJAJIĆ: Mićo je gore trenutno, otišô je noćas, ovaj, na Pale. A
2 evo 'oće Momo da te čuje malo.
3 Tomislav KOVAČ: Ja.
4 Momčilo MANDIĆ: Tomo!
5 Tomislav KOVAČ: Ja.
6 Momčilo MANDIĆ: Će /sic/ si načelnike... načelniče CSB-a?
7 Tomislav KOVAČ: Jebô ti mene. Nis... -
8 Momčilo MANDIĆ: Daj ba tog Prstojevića zatvori, majku mu jebem u pičku
9 viš...
10 Tomislav KOVAČ: Koga?
11 Momčilo MANDIĆ: Prstojevića, toga.
12 Tomislav KOVAČ: Ma daj, jebi ga... zatvori. Nemojte me zajebavat'. Vidite
13 s politikom to.
14 Momčilo MANDIĆ: Ama bolan, sad Ćerića ja zvao, i Krajišnika, i kažu samo
15 je naređeno da budu kont... elastični punktovi da se može prolaziti'.
16 Tomislav KOVAČ: A oni juče donijeli odluku da blokiraju sav život na
17 Ilidži, čovječe, da ne može ni pješak da /nerazgovetno/-
18 Momčilo MANDIĆ: Ko je donio odluku?
19 Tomislav KOVAČ: Pa, Krizni štab Ilidže, čovječe.
20 Momčilo MANDIĆ: Ama bolan, to je... pogrešno su donijeli. Ne mogu tu...
21 Tomislav KOVAČ: Ama čovječe -
22 Momčilo MANDIĆ: ...odluku donijeti."
23 G. TIEGER: [simultani prevod]
24 P: Gospodine Mandiću, možete li nam, pre svega, reći ko učestvuje u ovom
25 razgovoru?
26
27
28
29
30

1 O: U ovom razgovoru su učestvovali Kljajić Čedo, podsekretar za javnu
2 bezbjednost ili šef policije na nivou Republike Srpske, Tomo Kovač, tadašnji
3 načelnik Centra javne bez... Centra bezbjednosti Ilidža i ja.

4 P: U toku ovog razgovora, gospodin Kovač, i u ovom delu razgovora koji
5 smo čuli, gospodin Kljajić pominje Miću, a iz zapisnika vidimo da ga on pominje
6 u odgovoru na pitanje gospodina Kovača: "Reci mi je li Mićo Stanišić tu?" Možete
7 li nam reći, u pogledu osoba koje su učestvovale u ovom razgovoru, gde su se
8 oni, uključujući i Miću Stanišića koji je pomenut, nalazili u hijerarhiji unutar
9 srpskog MUP-a?

10 O: Mićo Stanišić je bio ministar MUP-a. Ja sam bio zamjenik tada,
11 dvadesetog... dvadeset četvrtog, Mićin. Čedo Kljajić je bio šef Službe javne
12 bezbjednosti, a Tomo Kovač je bio šef Centra bezbjednosti Ilidža. I tu je
13 problem bio - kao na... svugde na početku rata - kriznih štabova koji su
14 pokušavali da preuzmu vlast na opštinskim teritorijama i stvarali su problem
15 kretanja, kako civila tako i... i... i ostalih ljudi na svojim teritorijama, što
16 normalno nije bilo u skladu sa odlukama političkog vrha - niti predsednika
17 vlade, niti gospodina Krajišnika. Ja sam ovdje predložio da zatvore ovoga
18 predsednika Kriznog štaba i opštine Ilidža, Prstojevića, koji je naredio potpuno
19 blokadu kretanja i života na Ilidži. Tomo Kovač nije smio, jer nije mogao da...
20 policija zatvara ob... opštinske funkcionere, i tako. Ja mislim da... da je to bio
21 problem, tog početka rata, i tako. To je bilo u aprilu mjesecu 1992. godine.

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, želeo bih da Vam skrenem
2 pažnju na činjenicu da se poslednje pitanje gospodina Tiegera ticalo jednog dela
3 koji zapravo nismo čuli, jer je bio između ona dva snimka koje smo saslušali.

4 G. TIEGER: [simultani prevod] Ja sam to pokušao da kažem, ali eto, tako
5 je ispalo /kako je prevedeno/.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li ima ikakve zbrke? Da li ima ikakve
7 zabune kod svedoka u ovom trenutku s tim u vezi, ili je možda potrebno da se taj
8 deo ipak pročita sada svedoku?

9 G. TIEGER: [simultani prevod] Časni Sude, u toku ovog snimka koji je
10 pušten, gospodin Kljajić je pomenuo Miću. Ja sam rekao da u zapisniku
11 telefonskog razgovora se taj Mićo pominje u odgovoru na pitanje koje je
12 postavljeno u vezi sa Mićom Stanišićem, a koje mi nismo čuli u transkriptu.

13 G. STEWART: [simultani prevod] Moja primedba je sitnije prirode, nije
14 bitna. Ako već se puštaju te presretnute poruke umesto da se samo pokaže tekst
15 svjedoku, zapravo ništa ne dobivamo na taj način. Ako se ovaj komad izbaci,
16 bolje da se sve onda pusti.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U pravilu ste u pravu, ali mislim da
18 sada nema potrebe da se to ponovo pušta.

19 G. STEWART: [simultani prevod] Ne. Nisam to ni tražio, časni Sude.
20 Hvala.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim, nastavite.

2 G. TIEGER: [simultani prevod]

3 P: Gospodine Mandiću, Vi ste se upoznali sa ovim problemom koji se
4 odvijao na Ilidži, stupili ste u kontakt sa političkim rukovodstvom i zatim
5 savjetovali gospodinu Kovaču, u ovom drugom razgovoru, da su gospodin Đerić i
6 Krajišnik naredili da taj kontrolni punkt bude fleksibilan?

7 O: Da.

8 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, u pitanju je pogrešno
9 izneseno ono što zapravo piše u zapisniku. Na taj način to predočiti svjedoku
10 nije pravilno, jer u razgovoru nije rečeno da su gospodin Đerić i gospodin
11 Krajišnik naredili da elastični budu ti kontrolni punktovi.

12 G. TIEGER: [simultani prevod] Ako želite, ja mogu preformulirati
13 pitanje, ako gospodin Stewart traži razjašnjenje.

14 G. STEWART: [simultani prevod] Dozvolite da dovršim.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pa, ali već je ponudio gospodin Tieger
16 da to promijeni.

17 G. STEWART: [simultani prevod] Ali on ne zna šta sam ja imao namjeru
18 reći, zar ne?

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Prvo što ste rekli je da je pogrešno u
20 pitanju navedeno /?ono/ što stoji u transkriptu i sada gospodin Tieger pokušava
21 to ispraviti. Prvo da vidimo da li će to on napraviti pa ćemo se, ako ima još
22 nekih neriješenih stvari, pozabaviti njima kasnije.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. TIEGER: [simultani prevod]
2 P: Gospodine Mandiću, prije nego što se taj razgovor odvijao, da li ste
3 Vi bili upoznati sa problemom na Ilidži, a u vezi sa kontrolnim punktovima?
4 O: Ja mislim da je Čedo Kljajić obavijestio mene o tim... o tom problemu,
5 a Tomu Kovača po ihrari... po nadre...nadređenosti u MUP-u. I onda sam... onda zvao
6 gospodina Đerića i konsultovao gospodina Krajišnika šta da se uradi po tim
7 odlukama Kriznog štaba da se... da se maltene blokira život na Ilidži tim
8 punktovima, odnosno blokadama. Policija je tražila da se kontroliše situacija,
9 da ne dođe do eskalacija nasilja, da se punktovi... da ne... na... na punktovima da...
10 radi prolaza oružja, municije, svega ostalog što je bilo, ovaj, evidentno i u... i
11 u velikoj vjerovatnoći da će se dogoditi. Ovaj Prstojević - on je bio načelnik,
12 mislim, opštine odnosno šef Kriznog štaba - je, po izjavi Tome Kovača blokirao
13 život na Ilidži, i ja sam tražio da ga uhapsu, da ga sklone odatle. Da nije
14 normalan čovjek.
15 P: A šta Vam je gospodin Krajišnik rekao kada ste mu izneli informacije
16 vezane za taj problem?
17 O: Pa, o tome... o... o tome sam ja konsultovao, čini mi se - gospodine
18 tužioce /sic/, davno je bilo - gospodina Đerića, al' sam za savjet pitao
19 gospodina Krajišnika, pošto sam ja njega vrlo često konsultovao o svim tim nekim
20 odlukama. I on je rekao da... da... da ne smije da... da se blokira život, da mora da
21 se sa kontrolom radi i nastavi, da policija kontroliše situaciju na, ovaj, preko
22 Tome Kovača, odnosno policije kojom je on rukovodio, život na Palama. Dok su ovi
23 ljudi tamo... Ma mislim, to je bio problem uopšten u početku rata. Sukob civilne
24
25
26
27
28
29
30

1 vlasti, vojne vlasti, policijske vlasti, presječenih infrastruktura i
2 komunikacija sa rukovodstvom, centralnim, o...opštinskim, regionalnim, i tako.

3 P: Presretnuta poruka od -

4 G. STEWART: [simultani prevod] Nakon ovih pet, ili dvije-tri minute, još
5 uvek se nismo pozabavili s onim s čime sam se htio -

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Izvolite. Iznesite što želite, gospodine
7 Stewart.

8 G. STEWART: [simultani prevod] Na stranici 10, u redu 7, gospodin Tieger
9 kaže sljedeće svedoku: "Gospodine Mandiću, Vi ste bili upoznati sa ovom
10 situacijom na Ilidži, i onda obavijestili rukovodstvo, pa su oni dobili
11 naređenje od -"

12 G. TIEGER: [simultani prevod] Moram prekinuti gospodina Stewarta. To je
13 upravo pitanje koje sam imao namjeru postaviti. On ima jednu neobičnu sposobnost
14 da prekida baš prije nego Tužilaštvo postavi pitanje. Ja mislim da je trebalo
15 biti jasno i baš sam skrenuo pažnju svjedoka na tu presretnutu poruku, da je
16 gospodin Stewart mogao znati /kako je prevedeno/.

17 G. STEWART: [simultani prevod] Ja bih rekao da se stvarno radi o
18 neobičnoj sposobnosti koju ja imam, jer se stvarno sve podudara.

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molimo oba advokata da dozvole jedan
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 drugome da rade svoj posao što je moguće glađe, bez intervencija koje nisu
2 neophodne, kao i da ne pogoršavaju blagu iritaciju koja izgleda da je prisutna
3 kod obojice.

4   Možete nastaviti, gospodine Tieger.

5   G. TIEGER: [simultani prevod]

6   P: Gospodine Mandiću, ovaj transkript presretnute poruke, bar tokom
7 razgovora, čini se da ste Vi rekli da ste razgovarali sa Đerićem i Krajišnikom,
8 i oni kažu da je naređeno da kontrolni punktovi treba da budu elastični. Kao
9 prvo, pretpostavljam da potvrđujete da ste, razgovarajući sa gospodinom Kovačem
10 1992., nakon što se ovo dogodilo, nakon što ste Vi bili u kontaktu sa
11 rukovodstvom na Palama, da ste Vi gospodinu Kovaču baš i rekli to da ste nazvali
12 Đerića i Krajišnika. Je li tako?

13   O: Da.

14   P: Rekli ste ovako: "Nazvao sam Đerića i Krajišnika, i naređeno je da
15 kontrolni punktovi budu elastični." Ko je naredio da budu elastični?

16   O: Političko rukovodstvo Republike Srpske. Vjerovatno mi je to rekao i
17 gospodin Đerić i gospodin Krajišnik. A ko je donio odluku gore, ne znam. Ja sam...
18 samo sam ta dva čovjeka zvao.

19   G. TIEGER: [simultani prevod] Časni Sude, ja bih sada htio da pređemo
20 na -

21   G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, dakle, ako je to dovoljno
22 bilo truda vezano za ono što sam ja htio da iznesem -

23   SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Izvolite. Iznesite onda šta Vas točno
24 brine.

25   G. STEWART: [simultani prevod] Hvala. Dakle, strana 10, red 7 - moram
26 početi ispočetka - "Gospodine Mandiću, Vi ste se upoznali sa tim pitanjem,

27

28

29

30

1 situacijom na Ilidži i stupili u kontakt sa političkim rukovodstvom, i zatim
2 obavijestili gospodina Kovača u ovom razgovoru da su gospodin Đerić i gospodin
3 Krajišnik naredili da bi kontrolni punktovi trebali biti fleksibilni, tj.
4 elastični."

5 A u presretnutoj poruci to ne stoji. A to je na dnu druge strane na
6 engleskom. Dakle, gospodin Mandić kaže: "Ja sam upravo telefonirao Đeriću i
7 Krajišniku i oni kažu da je bilo naređeno da kontrolni punktovi treba da budu
8 elastični," što je nešto drugo. A na to je svjedok rekao: "Da."

9 Ono što mene brine, s obzirom da je gospodin Tieger postavio još
10 nekoliko pitanja i konačno ga postavio na onaj način gdje se konkretno postavlja
11 pitanje ko je to naredio. Međutim, ako u zapisniku uđe ovakvo jedno pitanje i
12 ovakav jedan odgovor, tu imamo opasnost da se pred svjedoka iznose ili
13 postavljaju pitanja koja su tako blizu ali nije zapravo sasvim točno kao ono što
14 stoji u samoj presretnutoj poruci, što bi moglo unijeti zabunu. Dakle, ja bih
15 želio da se ovo prvo pitanje povuče, jer nije u redu da takvo pitanje i takav
16 odgovor, u kojem ima jasna greška, uđe u zapisnik. A greška je očigledna.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Stewart, kao prvo, u pitanjima
18 koja su uslijedila bilo je jasno objašnjeno da je način na koji je gospodin
19 Tieger iznio prvi puta presretnutu poruku, da to nije bilo potpuno točno. A na
20 kraju je pitanje postavljeno tako da smo dobili jasan odgovor, da svjedok ne zna
21 da su gospodin Đerić ili gospodin Krajišnik lično naredili da budu kontrolni
22 punktovi elastični. Dakle, to je razjašnjeno, a transkript mi nećemo čitati

23
24
25
26
27
28
29
30

1 slovo po slovo, nego ćemo čitati čitav tekst, u kontekstu.

2 Kada se sljedeći put nešto slično dogodi, molim Vas, mislim da je dosta
3 jedan redak mi kažete. Mogli ste samo od mene, recimo, zatražiti ili zamoliti
4 gospodina Tiegera da doslovno citira onaj dio transkripta. To bi trajalo možda
5 sedam sekundi. A u svakom slučaju, gospodin Tieger bi se potrudio da se onda
6 pozabavi time na pravi način. A ako ne bi, ja bih mu to naložio. Tako, mislim da
7 smo sada, čini se, došli do jedne /?tačke/ - mislim da sam to i rekao - gdje bi
8 obje strane trebale jedna drugoj omogućiti da rade svoj posao, a da se
9 istovremeno to ispitivanje svjedoka vodi bez problema. Dakle, ovo je sada
10 uputstvo za sljedeći put.

11 G. STEWART: [simultani prevod] Kada se čita transkript: da mi je bilo
12 dozvoljeno da ukratko to kažem, onda smo se za ovo mogli pobrinuti prije pet
13 minuta začas.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Gospodine Tieger, nastavite.

15 G. TIEGER: [simultani prevod]

16 P: Htio bih da se sada pozabavimo, gospodine Mandiću, jednim drugim
17 presretnutim telefonskim razgovorom. Radi se o istom periodu, otprilike. To je
18 razgovor koji već je dobio broj. Mi smo na kraju jedne sjednice bili saslušali
19 dio. Mislim da se radi o dokumentu 429. Riječ je o razgovoru između gospodina
20 Mandića i gospodina Kovača. Zapravo nismo saslušali to. Samo smo dodijelili

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 broj. Počeli smo, i možda smo nekoliko rečenica čuli, a onda je došlo do nekih tehničkih
2 problema. I ponovo ćemo to moći sada pratiti na programu *Sanction*.

3 [Sluša se presretnuti razgovor]

4 "Momčilo MANDIĆ: Koji je ono broj na Ilidži?

5 Tomislav KOVAČ: Molim?

6 Momčilo MANDIĆ: Momo je, Mandić. Ko je?

7 Tomislav KOVAČ: Tomo je, Momo.

8 Momčilo MANDIĆ: Tomo, kako si?

9 Tomislav KOVAČ: Evo, jebi ga.

10 Momčilo MANDIĆ: Šta ima na Ilidži, reci mi?

11 Tomislav KOVAČ: Ma, jebi ga, ima svega.

12 Momčilo MANDIĆ: Ima li problema velikih?

13 Tomislav KOVAČ: Pa, jebi ga. Mi našu onu teritoriju koju smo imali i držimo, da znaš.

14 Momčilo MANDIĆ: A je li sad šta kriti -"

15 /prekid u audio zapisu/

16 "Momčilo MANDIĆ: ...ko ga jebe.

17 Tomislav KOVAČ: Mi kontrolišemo Ilidžu kao viđeno, međutim, mi imamo sad saznanja sa
18 tri... sa tri strane. Evo, Juka Prazina se već tamo montirô, one bacače, da nas gađa.

19 Momčilo MANDIĆ: Odakle?

20 Tomislav KOVAČ: Iz Otesa.

21 Momčilo MANDIĆ: Iz Otesa, je l'?

22 Tomislav KOVAČ: Iz Otesa.

23 Momčilo MANDIĆ: A imate l' vi šta teškog oružja?

24 Tomislav KOVAČ: Pa, imamo mi sa strane teškog oružja.

25 Momčilo MANDIĆ: Aha.

26 Tomislav KOVAČ: /nečujno/

27 Momčilo MANDIĆ: Da, da, da, da. Pa daj upozori prvi stepen pripravnosti, Tomo, molim
28 te, i javljaj. Evo mene na Vracama. Ja sam došao na Vraca. Pa ako bude - zovi, jebi ga, pa
29 ćemo doć' nas desetak ili nešto. Ja ne znam, ovi ovdje teritorijalci iz Novog
30 Sarajeva - jebi im majku. Ja ne znam ni ko... ko s njima upravlja, ni što će... Pa

1 odma', na vrijeme, treba obavijestiti Vojkoviće, Lukavicu, da gađaju dole Sokolović Koloniju ako
2 budu vas napali.

3 Tomislav KOVAČ: Ma slušaj ovo, ako bude, Momo, jedno.. mi moramo jednu stvar dogovoriti.

4 Momčilo MANDIĆ: Ja.

5 Tomislav KOVAČ: Moramo jednom stvar raščistiti.

6 Momčilo MANDIĆ: Da.

7 Tomislav KOVAČ: Mi ne možemo ovdje izdržat', stalno se braniti na Ilidži. Razumiješ? Mi
8 moramo jednom raščistiti, organizovati se jednom, raščistiti, ili - ili.

9 Momčilo MANDIĆ: Da.

10 Tomislav KOVAČ: Ne možemo se više zaustaviti. Mi... oni - pođi, mi - zaustavi, oni -
11 pođi. Ako bude, brate, treba i ovdje da se rat završi, nikaki /sic/ problem.

12 Momčilo MANDIĆ: Znam -

13 Tomislav KOVAČ: Ja vam predlažem, brate, više da tu Sokolović Koloniju, sa obadvije
14 strane, napadnemo.

15 Momčilo MANDIĆ: Ma treba je uništiti, Tomo. Što se mene tiče, ja bi' je.. ja.. spravio sa
16 zemljom. Što se..

17 Tomislav KOVAČ: Oni su sve izazvali.

18 Momčilo MANDIĆ: ..mene tiče.

19 Tomislav KOVAČ: Meni je žao ovih nekih, jebi ga, umjerenjaka, Muslimana koji nisu za
20 to, ovaj.

21 Momčilo MANDIĆ: Ama, treba ih o... Ej, to su Sandžaklije, bolan. To je za... za... za -

22 Tomislav KOVAČ: Šta će, jebi ga. To ih navuku, pa izginuše neki koji ne trebaju, u
23 Butmiru ili u Hrasnici. Jebi im mater. Ali što ih i oni ne obuzdaju?

24 Momčilo MANDIĆ: Jest. Upravo tako.

25 Tomislav KOVAČ: Sa Ilidže sam ja obuzdô njih sve. Ekstreme sam obuzdô i držô u rukama.
26 Jebi ga, sad više nemaš kud.

27 Momčilo MANDIĆ: Nemaš.. Tomo, molim te, javi ako bilo šta.. a pripremi tu tešku
28 artiljeriju i to, onaj, zadejstvuj ako bilo šta bude pokretanja.

29 Tomislav KOVAČ: Bio -

30 Momčilo MANDIĆ: Spravnat' ovu Sokolović Koloniju, jebi im mater. Evo, ja ću sad u
31 Lukavicu, otiću 'vamo ovim ljudima što ih drže na nišanu, da ravnaju ako bude šta na Ilidži,
32 bilo kakvo kretanje.

33 Tomislav KOVAČ: Dobro.

34 Momčilo MANDIĆ: Čujemo se.

35 Tomislav KOVAČ: Dobro.

36 Momčilo MANDIĆ: 'Ajde, živio."

37 [Pretresno veće i prevodioci se savetuju]

38 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Hvala vam na vašem komentaru.

39 Gospodine Tieger.

40 G. TIEGER: [simultani prevod] Časni Sude, čini se da posljednja stranica prevoda na

1 engleskom nije bila predana prevodiocima. Zamoliću sada svjedoka da pogleda taj
2 dio teksta, i da se pobrinemo da to bude pročitano i prevedeno. Što će Vijeće
3 vidjeti ako pogleda svoj transkript.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Možda bi bilo bolje kada bi taj zadnji
5 dio bio pročitano.

6 G. STEWART: [simultani prevod] Čini se da nije potrebno. Naime,
7 prevodioci kažu da se ovo odnosi, što su rekli, na one dijelove gdje ima
8 transkript, ali da tamo nedostaje teksta u odnosu na ono što je rečeno. Tako da
9 ovo što ste predložili ne bi imalo smisla.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li bi koristilo da to ponovo
11 preslušamo? Da vidimo da li pri ponovnom slušanju bismo mogli dobiti bolju
12 prezentaciju ovog konkretnog dokaznog materijala.

13 [Pretresno veće i prevodioci se savetuju]

14 G. TIEGER: [simultani prevod] Časni Sude, možda bismo mogli provjeriti
15 da li u kabinama imaju sve tri stranice prevoda na engleski. Ja mislim da se o
16 tome radi, da je to problem, mada možda i nije.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da pogledamo da li imate celokupni
18 prevod na engleski. Da li imate sve tri stranice, s tim da na trećoj ima samo
19 nekoliko, možda desetak redova, ako i toliko?

20 [Pretresno veće i prevodioci se savetuju]

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Dakle, ova stranica gdje Kovač
2 Tomislav kaže: "Svi ekstremisti na Ilidži..." i tako dalje.

3 Dakle, gospodine Tieger, mislim da ćemo problem i dalje imati, jer
4 prevodioci ne mogu -

5 [Pretresno veće i sekretar se savetuju]

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Predstavnica Tajništva je skrenula moju
7 pažnju na to da je bila jedna pauza, da je tekst onda ponovo počeo.

8 G. TIEGER: [simultani prevod] Radi se o dva dijela ove presretnute
9 poruke. Meni se činilo da ćemo inače puštati više tog materijala nego što je
10 neophodno. Moja pitanja ću postavljati u vezi ovim drugim dijelom.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] A gde on počinje, taj drugi dio koji
12 ćete koristiti?

13 G. TIEGER: [simultani prevod] Na 2. stranici prevoda na engleski, gde
14 gospodin Kovač kaže: "Mi imamo kontrolu na Ilidži."

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da onda možda vidimo taj dio samo, i da
16 vidimo da li jedan od prevodilaca može pratiti samu audio verziju. I da vidimo
17 da li je dobar prevod na verziji sa B/H/S-a. Da se pročitaju ti dijelovi i
18 možete mi kasnije, naravno, reći ako je bilo prebrzo za praćenje.

19 Molim Vas, pustite ponovo taj drugi dio.

20 [Sluša se presretnuti razgovor]

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 "Momčilo MANDIĆ: ...ko ga jebe.
2 Tomislav KOVAČ: Mi kontrolišemo Ilidžu kao viđeno. Međutim mi imamo sad saznanja sa
3 tri... sa tri strane. Evo, Juka Prazina se već tamo montirô one bacače, da nas gađa.
4 Momčilo MANDIĆ: Odakle?
5 Tomislav KOVAČ: Iz Otesa.
6 Momčilo MANDIĆ: Iz Otesa, je l' ?
7 Tomislav KOVAČ: Iz Otesa.
8 Momčilo MANDIĆ: A imate li vi šta teškog oružja?
9 Tomislav KOVAČ: Pa, imamo mi sa strane teškog oružja.
10 Momčilo MANDIĆ: Aha.
11 Tomislav KOVAČ: /nečujno/
12 Momčilo MANDIĆ: Da, da, da, da. Pa daj upozori prvi stepen pripravnosti, Tomo, molim
13 te, i javljaj. Evo mene na Vracama. Ja sam došao na Vraca. Pa ako bude - zovi, jebi ga, pa ćemo
14 doć' nas desetak ili nešto. Ja ne znam, ovi ovdje teritorijalci iz Novog Sarajeva - jebi im
15 majku. Ja ne znam ni ko.. ko s njima upravlja, ni što će.. Pa odma', na vrijeme, treba
16 obavijestiti Vojkoviće, Lukavicu, da gađaju dole Sokolović Koloniju ako budu vas napali.
17 Tomislav KOVAČ: Ma slušaj ovo, ako bude, Momo, jedno.. mi moramo jednu stvar dogovoriti.
18 Momčilo MANDIĆ: Ja.
19 Tomislav KOVAČ: Moramo jednom stvar raščistiti.
20 Momčilo MANDIĆ: Da.
21 Tomislav KOVAČ: Mi ne možemo ovdje izdržati, stalno se braniti na Ilidži. Razumiješ? Mi
22 moramo jednom raščistiti, organizovati se jednom, raščistiti, ili - ili.
23 Momčilo MANDIĆ: Da.
24 Tomislav KOVAČ: Ne možemo se više zaustaviti. Mi... oni - pođi, mi - zaustavi, oni -
25 pođi. Ako bude, brate, treba i ovdje da se rat završi, nikaki problem.
26 Momčilo MANDIĆ: Znam -
27 Tomislav KOVAČ: Ja vam predlažem, brate, više da tu Sokolović Koloniju, sa obadviije
28 strane, napadnemo.
29
30

1 Momčilo MANDIĆ: Ma treba je uništiti, Tomo. Što se mene tiče, ja bi' je...
2 ja... sravnio sa zemljom. Što se...
3 Tomislav KOVAČ: Oni su sve izazvali.
4 Momčilo MANDIĆ: ...mene tiče.
5 Tomislav KOVAČ: Meni je žao ovih nekih, jebi ga, umjerenjaka, Muslimana
6 koji nisu za to, ovaj.
7 Momčilo MANDIĆ: Ama, treba ih o... Ej, to su Sandžaklije, bolan. To je za...
8 za... za -
9 Tomislav KOVAČ: Šta će, jebi ga. To ih navuku, pa izginuše neki koji ne
10 trebaju, u Butmiru ili u Hrasnici. Jebi im mater. Ali što ih i oni ne obuzdaju?
11 Momčilo MANDIĆ: Jest. Upravo tako.
12 Tomislav KOVAČ: Sa Ilidže sam ja obuzdô njih sve. Ekstreme sam obuzdô i
13 držô u rukama. Jebi ga, sad više nemaš kud.
14 Momčilo MANDIĆ: Nemaš... Tomo, molim te, javi ako bilo šta... a pripremi tu
15 tešku artiljeriju i to, onaj, zadejstvuj ako bilo šta bude pokretanja.
16 Tomislav KOVAČ: Bio -
17 Momčilo MANDIĆ: Sravnat' ovu Sokolović Koloniju, jebi im mater. Evo, ja
18 ću sad u Lukavicu, otiću 'vamo ovim ljudima što ih drže na nišanu, da ravnaju
19 ako bude šta na Ilidži, bilo kakvo kretanje.
20 Tomislav KOVAČ: Dobro.
21 Momčilo MANDIĆ: Čujemo se.
22 Tomislav KOVAČ: Dobro.
23 Momčilo MANDIĆ: 'Ajde, živio."
24 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Prije nego se raspitam kod prevodilaca,
25 imate li namjeru postavljati pitanja svjedoku vezano za ono što je on govorio
26 ili u vezi s onim što je govorio gospodin Kovač? Ja sam pokušao pratiti -
27 naravno, riječi ne razumijem - riječi koje su sudionici u razgovoru izgovarali,
28 ali sam primijetio da onaj dio govora koji je izgovarao gospodin Mandić, da to
29
30

1 puno jasnije se čuje. Možete li nam reći, da li će se Vaša pitanja ticati ovog
2 dijela gdje govori gospodin Mandić ili gospodin Kovač, ili oba?

3 G. TIEGER: [simultani prevod] Mislim da ću se uglavnom baviti onim što
4 je rekao gospodin Mandić. Ja mislim, međutim ako bismo... Ja ću u svakom slučaju
5 imati na umu ovo što je Vijeće reklo.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da sada pitam prevodioce: da li je bilo
7 sada moguće provjeriti da li je tekst na B/H/S-u koji smo slušali, da li je
8 precizno prevedeno u transkriptu? Ja sam primijetio da ima ponekih "ne", "da",
9 ili neki drugi komentar koji je druga strana izrekla, da se to ne vidi u
10 transkriptu. Ali, molim Vas, recite.

11 [Pretnosno veće i prevodioci se savetuju]

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Hvala.

13 G. STEWART: [simultani prevod] Samo da kažem, mi smo zadovoljni ovim
14 transkriptom na B/H/S-u, tako da, što se toga tiče, izgleda da nema značajnih
15 problema.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. onda možemo nastaviti.

17 G. TIEGER: [simultani prevod]

18 P: Ovaj razgovor je vođen 23. aprila 1992. godine. U to vrijeme Vi ste
19 bili zamjenik ministra MUP-a bosanskih Srba. Je li tako?

20 O: Da.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: U ovom drugom dijelu presretnutog razgovora, Vi gospodinu Kovaču
2 kažete: "Da, Tomo. Recite mi ako se nešto dogodi, pripremi tešku artiljeriju.
3 Ako bude bilo kakvog kretanja, odmah mi javi." Recite, kada ste gospodinu Kovaču
4 rekli da se odmah uključi ako bude bilo kakvog kretanja...

5 PREVODILAC: Prevodilac ne citira iz teksta, nego prevodi gospodina
6 Tiegera.

7 G. TIEGER: [simultani prevod]

8 P: ...dakle, na šta ste tada mislili?

9 O: Tomo Kovač je držao opštinu Ilidžu, odnosno on je bio i prije rata
10 načelnik MUP-a Ilidža. Opština Ilidža je bila sa...sastavljena iz nekoliko
11 naselja, a između naselja Hrasnice i Ilidže postojalo je mjesto Sokolović
12 Kolonija u koju su se doselili stranci, odnosno iz inostranstva Muslimani, koji
13 su ekstremni bili i vrlo često su napadali i izazivali ratne sukobe i... i kretali
14 su se prema centru Ilidža. Ti ljudi su prije dva-tri... nekoliko dana, kad sam se
15 malo zaplakao, moju majku koja je živjela u Hrasnici, gde je živjelo 99%
16 Muslimana, ona je živjela tu, onaj, 40 godina, doveli je u taj centar u
17 Sokolović Koloniju i na...n...n...natjerali je da se nekoliko puta obrati meni i... i da
18 me kritikuje da... da ne radim to što radim, odnosno manipulirali sa njom,
19 staricom oko 70 godina, i vraćali je u Hrasnicu gdje je živio većinski
20 muslimanski narod. To su radili ljudi koji su držali Sokolović Koloniju. Mi smo
21 ih zva...zvali Sandžaklije, koji su došli iz inostranstva i bili su ekstremni
22 Muslimani, za razliku od ovih - mi smo ih zvali "domaći" - koji su bili u
23 suživotu sa nama.

24 Iritiran time i stalnim napadima iz tog pravca rekao sam Tomi da
25 upotrijebi sve da ti ljudi ne bi došli na Ilidžu i preuzeli vlast na Ilidži. U
26 tom pravcu sam govorio.

27 P: Da. U tom istom delu prislušivanog razgovora, Vi Kovaču kažete:
28 "Evo, ja ću sad u Lukavicu otići 'vamo ovim ljudima što ih drže na nišanu, ako

29
30

1 bude šta na Ilidži, bilo kakvog kretanja."

2   Recite nam, ko su bili ti ljudi koji su bili u Lukavici i koji su ih
3 držali na nišanu?

4   O: Ja sam govorio ovdje, napo...napominjô da se radi o rezervnom sastavu
5 vojske, odnosno Teritorijalnoj odbrni... ka... odbrani, kako smo to mi nazivali.
6 Znači, ljudi koji su se regrutovali u Vojsku Republike Srpske. Inače, u Lukavici
7 je postojala kasarna "Slaviša Vajner Čiča", koja je bila sjedište Sarajevskog
8 korpusa bivše Vojske Jugoslavije.

9   P: Sećate li se da li ste Vi uistinu otišli u Lukavicu i dali uputstvo
10 onima koji su se tamo nalazili, uputstvo u pogledu toga što treba činiti u
11 odnosu na Sokolović Koloniju?

12   O: Pa, ne vjerujem da sam ja išao tamo da dajem upute vojsci kako da... da
13 ratuje, već. Jednostavno sam podržavao Tomu Kovača, a inače sam znao da se
14 prisluškuju ti razgovori, pošto sam ja iz centrale, iz MUP-a, da ne bi došlo do
15 kretanja i... i n...napada na Ilidžu od strane ovih ekstremista - po našem mišljenju
16 ekstremista - ovih iz inostranstva, Muslimana koji su svakodnevno napadali Tomu
17 Kovača i koji mi u jednom momentu iritiran kaže: "Daj da riješimo ovo: ili ćemo
18 da završimo sa njima, sa tim ratovanjem, ili da nas ostave na miru." Čak je
19 ovdje vidio da je vođa paravojne formacije Patriotska liga, Juka Prazina,
20 primijećen u okolini Ilidži, koji je bio vođa tih ekstremista, odnosno
21 ekstremnih Muslimana koji su došli iz inostranstva.

22   G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, evo mi smo sada ovde stvarno
23 dosta raspravljali o tome o čemu se tu radi, jer očito ima nedostataka u prevodu
24 na engleski. Problem je u tome što na pitanje koje je gospodin Tieger postavio
25 na stranici 23, u 20. redu, a odmah moram da napomenem da prigovor koji sam

26

27

28

29

30

1 maloprije napravio u odnosu na jedno drugo pitanje, da taj ne važi za ovo
2 pitanje, jer je pitanje gospodina Tiegera zasnovano na prevodu na engleski,
3 kojim on raspolaže i kojim ja raspolažem.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Hoćete da skrenete pažnju na
5 nedostatke u prevodu.

6 G. STEWART: [simultani prevod] Da. Jer prevod nije baš najtačniji, bar
7 što se tiče onoga što piše na posljednjoj stranici, onaj deo gde stoji: "Da,
8 Tomo. Molim te javi ako bilo šta..." i tako dalje.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pa, možda bi bilo dovoljno da gospođica
10 Čmerić to pročita i da nam usmeno prevede ako treba još nešto.

11 G. STEWART: [simultani prevod] Da, da. To je moguće.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dobro. Zamolićemo gospođicu Čmerić da
13 pogleda. Znači, to je peta rubrika ovde na stranici.

14 GĐA ČMERIĆ: [simultani prevod] U redu. To je to.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Zamolio bih onda da prevodioci
16 obrate posebnu pažnju na taj deo zapisnika.

17 GĐA ČMERIĆ: [na B/H/S-u]

18 "MANDIĆ Momčilo: Ja. Tomo, molim te, javi ako bilo šta, a pripremi tu
19 te... a pripremi tu tešku artiljeriju, i to, onaj, da dejstvuje ako bilo šta bude
20 pokretanja. Sravnat' ovu Sokolović Koloniju, jebi im mater. Evo ja ću sad u

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Lukavicu otić' 'vamo ovim ljudima što ih drže na nišanu, da ravnaju ako bude šta
2 na Ilidži, bilo kakvog kretanja."

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Prevod koji smo sada dobili je nešto
4 drugačiji od pismenog prevoda.

5 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, mislim da je svima jasno da
6 je ova rečenica vrlo komplikovana. Da zapravo niko to ne može s apsolutnom
7 sigurnošću dobro prevesti zato što ima jedan delić - nešto, zapravo, uopšte nije
8 rečeno. Neki glagol, usred onoga što je rečeno, nedostaje tako da se smisao na
9 izvestan način gubi. Eto, jednostavno ga nema.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Postoje neke razlike.

11 Gospodine Tieger, možete sada nastaviti, no bolje bi bilo da pitanje
12 utemeljite na ovom novom prevodu koji smo dobili. Računat ćemo da je taj prevod
13 korektan.

14 G. TIEGER: [simultani prevod] Dobro. Ja pretpostavljam da je to slučaj.
15 Hvala Vam. Ja ću pitanja postaviti shodno tome.

16 P: Gospodine Mandiću, mislim da ste, odgovarajući na pitanja, rekli da
17 je gospodin Kovač zabrinut i uznemiren kada je razgovarao sa Vama.

18 O: Da.

19 P: Sada ću Vas ponovo pitati ono što sam pitao malopre. Jeste li Vi
20 otišli u Lukavicu kao odgovor na one informacije koje je on Vama izneo?

21 O: Ne sećam se, gospodine tužioce. Ja sam čisto preventivno govorio
22 Tomi, ako bude ponovo napadat' iz pravca Sokolović Kolonije i od strane snaga
23 Juke Prazine, da ću mu tražiti pomoć od ovih ljudi iz Lukavice koji imaju oružje
24 da odbrane Ilidžu od napada ekstremista. To je bilo preventivno o... preventivan
25 razgovor, jer je Tomo s... izrazio bojazan da ne može održati Ilidžu u onakvom

26

27

28

29

30

1 onakvom stanju kakvu je on imao. Ja sam njega obavijestio da ja imam deset ljudi
2 n...na... i da se nalazim u školi na Vracima /sic/, na kojoj sam došao 6. aprila. I
3 ja sam tu ostao oko mjesec dana. To je dio Grbavice, između Grbavice i Lukavice
4 naselje.

5 P: Koliko ja shvatam, Vi ste na samom početku ovog posljednjeg komentara
6 gospodinu Kovaču rekli da želite da budete obavješteni ako se bilo šta desi, i Vi
7 ste mu takođe dali uputstvo da pripremi tešku artiljeriju. U oba prevoda ovog
8 razgovora vidimo da ste izjavili da ćete odmah da idete za Lukavicu. Dakle, je
9 li ono što Vi sada kažete sledeće: sama činjenica da ste mu Vi rekli da idete za
10 Lukavicu je u tom trenutku njemu bila od koristi, na neki način? Dakle, na koji
11 način je to što ste Vi išli u Lukavicu bila određena vrsta preventivne mere,
12 umesto, znači, da Vi odlazite i prenosite situaciju o kojoj je on Vama govorio?

13 O: Ja se ne sećam da sam išao u lukavicu, ali sam u... sam ga ohrabrio da...
14 da... da neće sam ostati ako bude napadnut sa dvije-tri strane, da... da će... da ću
15 mu pomoć dati iz Vojkovića i iz Lukavice i ovih mjesta odakle... gdje su se
16 nalazile srpske snage; kako vojne, tako policijske, tako... iz kriznih štabova.
17 Mislim, ja sam to tako razumio i tako njemu... ne, i tako Tomu o...ohrabrivao da...
18 jer se on meni žalio da ne može sam da drži Ilidžu, da ga napadaju sa svih
19 strana, a da mu je najveća opasnost od ovih ekstremista iz inostranstva, iz
20 pravca Sokolović Kolonije.

21 P: Vi ste rekli da je tu bilo Muslimana koji su bili van Sarajeva i koji
22 su došli u Sarajevo kako bi pomogli u ratovanju protiv Srba. Recite nam sada da
23 li su bosanski Srbi primali pomoć od Srba van Sarajeva, dakle ekstremnih Srba

24

25

26

27

28

29

30

1 van Sarajeva koji su došli tamo da pomognu Srbe protiv Muslimana?

2 O: Da. Dolazilo je u toku rata Srba van Bosne i Hercegovine da pomognu...
3 da ratuju na strani sr... bosanskih Srba.

4 P: A tu spadaju i paravojne formacije, arkanovci i šešeljevci. Je li
5 tako?

6 O: Da. I m...mnoge druge. Bi...bilo je više tih paravojnih formacija iz...
7 uglavnom iz Srbije, nešto i iz Crne Gore.

8 P: Na primer, znate li ko je bio Legija?

9 O: U ratu nisam znao ko je Legija. Taj čovjek se nije tako zvao u ra... u
10 ratu. A posle u Beogradu sam saznao ko je.

11 P: Bez obzira na to pod kojim je imenom on bio poznat u to vreme, znate
12 li Vi sa kojim je on snagama bio, u čijim se redovima on borio?

13 O: Ne.

14 P: A jeste li kasnije saznali u čijim je redovima on bio?

15 O: Legija je bio jedan od komandanata Pantera Željka Ražnjatovića
16 Arkana. I posle sam saznao da je bio jedan od njegovih komandanata - glavnih
17 ljudi. I to kad sam došao u Beograd da živim, 1993. godine, decembra 1992.

18 P: Legija i snage koje je on predvodio su delovale u Sarajevu 1992.
19 godine, je li tako?

20 O: Ne znam. To sam saznao iz jednog diskripta /sic/ koji ste mi Vi
21 pokazali u oktobru ili martu prošle godine. Legija je prije naziv imao "Cema".
22 Ulemek se prezivao. Čovjek je mijenjao imena.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Odgovarajući na jedno od ranije postavljenih pitanja Vi ste izjavili
2 da ste znali da postoje i šešeljevci, da su i oni delovali u Sarajevu. Je li to
3 bilo 1992. godine?

4 O: Da li 1992. ili 1993., ali jest. Na početku rata je do...dolazilo
5 pojedinih formacija, koje su se predstavili kao radikali. I sjećam se da je bio
6 od njih jedan Aleksić Slavko, koji je bio na položajima Jevrejskog groblja u
7 Sarajevu. I da se radi o čovjeku iz Bosne i Hercegovine, iz Bileće, koji je
8 živio i radio u Sarajevu.

9 P: Da li su šešeljevci i ostale snage koje su došle u Sarajevo kako bi
10 pomogle Srbima u borbi protiv Muslimana, jesu li one saradivale i koordinisale
11 svoja dejstva sa vlastima lokalnih bosanskih Srba?

12 O: Ne znam tačno. Ali mislim da su se pojedine jedinice stavljale pod
13 patronat, odnosno pod komandu vojsci, a neke policiji. Da li su neke samostalno
14 djelovale preko opštinskih kriznih štabova, to ne znam. Nisam bio sa tim
15 upoznat.

16 P: Možda bi bilo dobro da Vam sada pustim jedan snimak prislušivanog
17 telefonskog razgovora iz tog perioda, koji bi mogao malo da nas dodatno obavesti
18 o ovoj temi.

19 G. TIEGER: [simultani prevod] Radi se o razgovoru od 23. aprila 1993.
20 godine, koji se vodi između gospodina Mandića i gospodina Kovača, koji ima
21 evidencijski broj 0322-0086 /u engleskom transkriptu: "ET 0322-0086"/.
22 Izvinjavam se. I dalje sam gledao u raniji dokazni predmet. Dakle, ono što bi
23 trebalo da bude naredni dokazni predmet Optužbe je razgovor od 21. aprila 1992.
24 godine između gospodina Mandića i izvesnog Igora. To ima evidencijski broj 0324-
25 9691 /u engleskom transkriptu: "ET 0324-9691"/.

26 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] To će biti dokazni predmet Optužbe 490
27 i P400...

28 GĐA PREVODILAC: Ispravka prevodioca - P460 i P460A, za transkript.

29
30

1 G. TIEGER: [simultani prevod] I ovo će biti pušteno preko programa
2 *Sanction*.
3 [Sluša se presretnuti razgovor]
4 "Momčilo MANDIĆ: Momo je. Ko je?
5 Igor: Igor.
6 Momčilo MANDIĆ: Igore, šta ima?
7 Igor: Ma, evo jebeno. Tuku nas, jebi ga.
8 Momčilo MANDIĆ: Ko vas je tukao?
9 Igor: Tukli... pa, jebi ga, gore, sa... s... m...minobacač nakav /sic/ pogodio
10 paviljon 10, pa snajperi, jebi ga.
11 Momčilo MANDIĆ: A reci, dole su, onaj, bolan, se našli neki Šešeljevi
12 momci u okruženju kod 'Palme', 'Palme'. Pa, može li im se pomoći? Spusti dole
13 neke naše teritorijalce. To reci tamo, pošalji, da se pobrinu da se ljudi ti
14 izvuku, jebi ga. Sad zove Šešelj iz Beograda.
15 Igor: Aha. A je l' to od onog /nerazgovetno/, aha.
16 Momčilo MANDIĆ: Ja.
17 Igor: Ne znam. Evo, ja ću vidjeti, jebi ga, ovdje sa Karišikom.
18 Momčilo MANDIĆ: Prenesi Kari... je li Mićo dole?
19 Igor: Nije.
20 Momčilo MANDIĆ: Nije.
21 Igor: Koji Mićo? Stanišić?
22 Momčilo MANDIĆ: Ja.
23 Igor: Ma, nije. Nema nikog. Sad je -
24 Momčilo MANDIĆ: Kako nema nikog?
25 Igor: Pa, dole su po terenu, šta ja znam.
26
27
28
29
30

1 Momčilo MANDIĆ: Po terenu su, je l'?

2 Igor: Ja.

3 Momčilo MANDIĆ: Daj molim te nek' se prenese nek' im malo odstupnicu,
4 ako ništa, onaj, do... Pa, dokle su naši došli?

5 Igor: Ma, povlače se.

6 Momčilo MANDIĆ: Povlače se, je l'?

7 Igor: Kol'ko ja imam informaciju, opet ti kažem.

8 Momčilo MANDIĆ: A do...dokle su u povlačenju?

9 Igor: Pa, šta ja znam, jebi ga. Ne znam.

10 Momčilo MANDIĆ: Daj prenesi, molim te.

11 Igor: Evo, vidjeću ja sa Karišikom pa -

12 Momčilo MANDIĆ: Da... da se samo ljudi izvuku.

13 Igor: Ja. Ja, ja.

14 Momčilo MANDIĆ: Da... da... da ne bude... Pa ono -

15 Igor: Brne je ranjen isto.

16 Momčilo MANDIĆ: Brno, je l'?

17 Igor: Ja. A odma' čim je krenô, valjda, pogodio ga metak, znaš.

18 Momčilo MANDIĆ: Aha.

19 Igor: Ma nema njih, bolan, deset-jedan'est.

20 Momčilo MANDIĆ: Šta?

21 Igor: Ma deset-jedan'est njih ima. Nema više.

22 Momčilo MANDIĆ: Pa dobro, pet-deset ljudi. Da.

23 Igor: Dobro. Vidjeću ja sa Karišikom. Reći ću mu ja.

24 Momčilo MANDIĆ: A nek' to vidi, molim te. I nemojte onda onda ov... tu
25 samo vi Karišiku, to nek' budu u pripravnosti, nek' tu... Pa zar ne može odatle,
26 sa tim trocijevnim /nerazgovetno/ 'Elektroprivredu' sravnit', jebem im mater u
27 usta?

28

29

30

1 Igor: Ma eno, gađaju non-stop, jebi ga. Ali, eno imaju punktova puno.
2 Ba, ima Ekonomska škola, 'Elektroprivreda', 'Socijalno' - šta ja znam. Sad su
3 Ekonomsku školu isto zauzeli tamo, jebi ga.

4 Momčilo MANDIĆ: Ko?

5 Igor: Zelene beretke, valjda.

6 Momčilo MANDIĆ: E...Ekonomsku školu, je l'?

7 Igor: Aha. I jebi ga.

8 Momčilo MANDIĆ: To... pa, ko je to isplanirô tako? Je li... je li -

9 Igor: Ama ju... to su oni navrat-nanos krenuli, eto. Bez prave procjene,
10 bez ičega. Računali su 300 ljudi, došlo... 50 se odazvalo. Eto.

11 Momčilo MANDIĆ: A u pičku materinu. A, reci mi, onaj, Zlatište - šta je
12 s tim? Je li dirato /sic/ uopšte?

13 Igor: Ma, nije dirato /sic/, jebo... Ja sam im sinoć rekô gore, kad smo
14 razgovarali kô ljudi: prvo oslobodite Zlatište - imate i za pomoć, i za... i za... i
15 za povlačenje, jebi ga. Oni kontaju koju će bolnicu osvojiti'.

16 Momčilo MANDIĆ: Ja.

17 Igor: Sve veliki /nerazgovetno/ u pičku materinu.

18 Momčilo MANDIĆ: Dobro je. Daj, molim te, to prenosi ako je moguće to da
19 se završi, da ljudi...

20 Igor: Evo, sad ću vidjet' ja -

21 Momčilo MANDIĆ: ...ne... ne ostanu u okruženju...

22 Igor: Dobro.

23 Momčilo MANDIĆ: ...kod 'Palme'.

24 Igor: Dobro."

25

26

27

28

29

30

1 G. TIEGER: [simultani prevod]
2 P: Gospodine Mandiću, možete li nam pre svega reći ko je taj Igor?
3 O: Ne znam ko je. Postajao... postojao je jedan Igor Velašević, koji je
4 bio sa mnom u... u SUP-u na Vracama. Ako je to taj, to je pripadnik MUP-a
5 Republike Srpske, ako je Igor Velašević. Mislim da jeste. Mislim, nisam siguran.
6 P: Negde na početku razgovora, Vi Igoru kažete: "Spusti dole neke
7 teritorijalce, to reci tamo. Prenesi da se ljudi izvuku, jebi ga. Sad zove
8 Šešelj iz Beograda."
9 Recite nam, je li Šešelj zvao posebno zbog tih njegovih ljudi koji su
10 bili u Sarajevu i zbog situacije u kojoj su se oni našli?
11 O: Pa, evo o čemu se radi, gospodine tužioče. Ovdje je paviljon 10
12 napadnut. To je unutar Škole za unutrašnje poslove, gdje je bila... gdje je bilo
13 sjedište srpskog MUP-a i sjedište specijalne jedinice srpskog MUP-a. Kada su se
14 odvojili, mi smo na Vraca krenuli. To je bilo 4. aprila. I sast... sa desne strane
15 nap...napravljen je taj paviljon 10, gdje govori Igor da je, ovaj, napadnut.
16 Šešelj je zvao nekog sa Pala, nekog od... od funkcionera koji je nas obavijestio -
17 da li je to bio Mićo Stanišić ili neko od ovih čelnika iz MUP-a - da je jedna
18 grupa radikala iz Sarajeva, koji su rad... Šešeljevi radikali, upala negdje dole
19 kod slastičarne "Palma" na Grbavici u zasjedu i trebalo ih je vaditi. Pa sam ja
20 predlagao da... sjedio sam sa Karišikom, komandantom specijalne srpske jedinice,
21 da se pokušaju ljudi izvući iz zasjedu /sic/ i vratiti na Vraca. To je vazdušne
22 linije kilometar od sjedišta MUP-a srpskog, do dole... do "Palme". Naime, ta škola
23 je bila opkoljena i sa Zelenim beretkama, odnosno t... aktivnim sastavom,
24 Muslimani su htjeli da istjeraju srpski MUP sa tog terena, odnosno Škole
25
26
27
28
29
30

1 unutrašnjih poslova koja se nalazila na Vracama.

2 A Brno je... Brne, to je jedan od tih Šešeljevih radikala, vojvoda, već
3 kako se zvao, koji je živio u Sarajevu i on je rođen, ja mislim, na Sokocu ili
4 na Palama. Ako je to taj. Mislim da se preziva čak... a... znam da se preziva
5 Gavrilović, čini mi se.

6 G. TIEGER: [simultani prevod] Časni sudija, mislim da bi možda ovo bio
7 dobar trenutak za pauzu, osim ako Pretresno veće želi sada postaviti neka
8 pitanja.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ne, ali pre svega bih molio poslužitelja
10 da izvede gospodina Mandića i gospodina Tomića iz sudnice.

11 [Svedok se povlači]

12 [Pravni zastupnik svedoka se povlači]

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ja sam pažljivo proučio šta se tačno
14 desilo i šta je dovelo do te nervoze. Gospodine Stewart, Vi ste utrošili 26
15 sekundi kako bi naveli da je gospodin Tieger loše citirao transkript; što je
16 uistinu i bilo tako. Da, Vi ste to pogledali. Ne biste očekivali od nekoga da
17 tako nešto učini, a da prethodno ne proveri. Da pogrešno citirati i iznositi
18 informaciju i potvrdu pred svedoka nije propisan način da se postupa sa
19 svedokom, i tako dalje. To ne treba posebno objašnjavati jer je to svima jasno.

20 Dakle, nakon tih 26 sekundi, gospodin Tieger koji je postao nestrpljiv -
21 a bilo bi bolje da mu se to ne dešava - je odgovorio i rekao da će on postaviti
22 pitanje, na što ste Vi odgovorili, gospodine Stewart, da gospodin Tieger čak i
23 ne zna šta ima nameru da kaže /?šta ste imali nameru da kažete/. Na to je
24 gospodin Tieger postavio novo pitanje, a nakon toga ja, na kraju svega ovoga, ne
25 znam da li se radilo samo o običnom gubljenju vremena ili je ipak moralo na neki
26 način biti postavljeno pitanje svedoku.

27

28

29

30

1 Nije dozvoljeno da se pred svedoka iznosi pogrešan citat iz transkripta.
2 To ne treba posebno da se objašnjava, ali se na tome mora raditi i to mora da se
3 ispravi.

4 Gospodine Tieger, ako gospodinu Stewartu treba 26 sekundi da nam objasni
5 nešto što mi svi znamo, a onda Vi postanete nestrpljivi, to zapravo nikako ne
6 doprinosi tome da se pretres nesmetano odvija, ispitivanje svedoka.

7 Stoga, ono što je trebalo da bude učinjeno, a to bi potrajalo svega pet
8 sekundi, je da preko mene pozove gospodina Tiegera da tačno iz transkripta
9 citira to što je neko navodno izjavio. To bi gospodin Tieger svakako učinio i
10 onda bi nakon toga mogao da postavlja pitanja.

11 A Vi, gospodine Tieger, nakon što je gospodin Stewart utrošio podosta
12 vremena da bi nam objasnio šta tačno hoće, znajte da je možda bolje uzdržati se
13 i dopustite mu da govori pet sekundi duže kako bi sve na kraju bilo razrešeno i
14 jasno.

15 I naposljetku, gospodine Stewart, na samom kraju - ja Vas ne krivim za
16 gubljenje vremena, i tako dalje - ali Vi ste bar potrošili najmanje minut i po
17 kako biste nam objasnili da se radilo o lošem citiranju iz transkripta, i tako
18 dalje.

19 Eto, to je bila moja analiza situacije do koje došlo. Mislim da sam vam
20 sada dao smjernice koje bi trebalo da se poštuju u tim okolnostima. Uopšteno
21 govoreći, ne sme se pogrešno citirati ili približno citirati iz transkripta.
22 Traži se od vas da tačno citirate ono što je u transkriptu, a to znači da se

23
24
25
26
27
28
29
30

1 toga morate pridržavati. Eto, to su smjernice i molim da ih se pridržavate.
2 Napravićemo pauzu do 11.00 sati.
3 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.
4 ... Početak pauze u 10.32h
5 ... Sednica nastavljena u 11.03h
6 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.
7 Izvolite sjesti.
8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim poslužiteljicu da gospodina Tomića
9 i svedoka uvede u sudnicu.
10 [Pravni zastupnik svedoka je ušao u sudnicu]
11 [Svedok je ušao u sudnicu]
12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Izvolite nastavite, gospodine Tieger.
13 G. TIEGER: [simultani prevod] Zahvaljujem se, časni Sude. Htio bih da
14 sada pređemo na presretnuti telefonski razgovor od 10. jula 1992., između
15 gospodina Mandića i Ive Reze, a zatim između gospodina Mandića i Brane Kvesića.
16 To je označeno kao ET 0328...
17 PREVODILAC: Prevodilac nije dalje čuo, čini se /?ET 0328-/2468.
18 G. TIEGER: [simultani prevod] ...a sastoji se od dva izvotka u programu
19 *Sanction*.
20 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] To će biti dokazni predmeti P461 i
21 461A, za transkript.
22 [Sluša se presretnuti razgovor]
23 [Pretresno veće i prevodioci se savetuju]
24 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim da mi Tužilaštvo naznači gdje bi
25 prevodioci trebali da gledaju, kako bi čitali.
26 G. TIEGER: [simultani prevod] Da. Prvi počinje na dnu 3. stranice u
27 transkriptu na engleskom.
28 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li su prevodioci to pronašli? Molim
29 da se ponovo pusti taj relevantni dio.
30

1 G. TIEGER: [simultani prevod] Početak je u redu 43.

2 [Sluša se presretnuti razgovor]

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ja ne čujem ništa. A osim toga,
4 gospodine Tieger, red 43 u verziji na engleskom je pomalo problematičan, jer ti
5 brojevi idu do 34.

6 G. TIEGER: [simultani prevod] Koliko ja shvaćam, problem je možda u tome
7 što smo mi počeli od sredine, tako da je bilo teško da oni to prate, s obzirom
8 da im je rečeno da pogledaju na dnu stranice 3.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Jasno mi je. Molim Vas, recite nam
10 tačno. Dakle, počet ćemo na dnu 3. strane, red 34?

11 G. TIEGER: [simultani prevod] To jest, u svakom slučaju, u onom redu
12 gdje počinje: "Nema smisla da se ratuje," ili tako nekako.

13 To je otprilike 6. red odozdo.

14 G. STEWART: [simultani prevod] Da li možda gospodin Tieger ima drugačije
15 oznake od nas drugih?

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Naš broj redaka na svakoj strani ide do
17 broja 34, ne dalje.

18 G. TIEGER: [simultani prevod] Časni Sude, u pravu ste. Ovo je izgleda
19 formatirano na različite načine. Molim vas, dakle, na stranici 7, red 25.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, jer ovako inače nema smisla. Da li
21 su sada prevodioci našli relevantni dio? Jesu. Dobro, molim da sada počnemo.

22 [Sluša se presretnuti razgovor]

23

24

25

26

27

28

29

30

1 "Ivo REZO: Halo.

2 NEPOZNATA GOVORNICA: Molim.

3 Ivo REZO: Šta radiš, ljepoto?

4 NEPOZNATA GOVORNICA: Evo, 'oću tebe da zovem.

5 Ivo REZO: A?

6 NEPOZNATA GOVORNICA: Hoću tebe da zovem.

7 Ivo REZO: Evo, ja tebe dozvô.

8 NEPOZNATA GOVORNICA: Majke mi moje, evo sad mi reče šef da te zovem.

9 Ivo REZO: Aha.

10 NEPOZNATA GOVORNICA: Ajd' sačekaj samo malo, da ga zovnem. Samo malo.

11 IVO REZO: Važi. /.../ Daj mi rokovnik. Moj, moj."

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, prije nego što dođemo

13 do strane 7 -

14 G. TIEGER: [simultani prevod] Da. Ovako stvarno je još dosta do te 7.

15 strane.

16 [Sluša se presretnuti razgovor]

17 "Momčilo MANDIĆ: Nema sad smisla ratovat', znaš.

18 Branko KVESIĆ: Ma jok, jebô ga bog.

19 Momčilo MANDIĆ: Te su... kantoni i nacionalne zajednice, već su uzeli sve

20 što treba uzeti, ja ne znam. Malo je to Sarajevo sporno, dole Hercegovina i gore

21 oko Save. Nema šta drugo.

22 Branko KVESIĆ: Ja. Ja sam, onaj -

23 Momčilo MANDIĆ: Mislim da ne treba radi toga više ratovati.

24 Branko KVESIĆ: Ma, jebem mu mater. Trebalo bi što prije ovo završiti,

25 bolan.

26 Momčilo MANDIĆ: Pa, ovaj naš narod je za to, znaš.

27 Branko KVESIĆ: Jelde?

28 Momčilo MANDIĆ: Samo, ja ne znam šta ćemo s Turcima, jebi ga. 24 lična

29 dohotka i nek' idu, brate. Na vazdušni most sa Turskom i nek' idu...

30 Branko KVESIĆ: [smeh]

- 1 Momčilo MANDIĆ: ...a Bosnu na dva dijela podjelit'.
- 2 Branko KVESIĆ: [smeh] Ja im kažem ovako, da je njima jedino, jedino...
- 3 Momčilo MANDIĆ: Ja.
- 4 Branko KVESIĆ: ...normalno da imaju status naroda ako budu kantonalno
- 5 raspoloženi. Razumiš /sic/? Da i Srbi, i Hrvati i Muslimani žive u jednoj
- 6 državi, Bosni i Hercegovini, u... kantonalno podijeljeni. Ne podijeljeni, mislim,
- 7 kantonalno uređeni.
- 8 Momčilo MANDIĆ: Stani malo. Ali, sad je njih najmanje, stari.
- 9 Branko KVESIĆ: Molim?
- 10 Momčilo MANDIĆ: Sad je njih najmanje, jebi ga. [smeh]
- 11 Branko KVESIĆ: [smeh] A nekakva unitarna država, bolan, ne dolazi više u
- 12 obzir, ni srpska, ni hrvatska -
- 13 Momčilo MANDIĆ: Sad je njih brojčano najmanje.
- 14 Branko KVESIĆ: Ja. Ni muslimanska, ni -
- 15 Momčilo MANDIĆ: Ma jok, bolan.
- 16 Branko KVESIĆ: Dokle vi držite vlasti u... u šeheru?
- 17 Momčilo MANDIĆ: Pa, u...uglavnom lijeva obala Miljacke. Eto, jedino još
- 18 nije tamo Alipašino, dio Mojmila i... i Otoka. A ono je sve naše, s o... s ove
- 19 strane, o...od Vrbanje mosta.
- 20 Branko KVESIĆ: Ozbiljno?
- 21 Momčilo MANDIĆ: Da.
- 22 Branko KVESIĆ: A to je ono gore do one... 'Elektroprivrede' one, je l'?
- 23 Momčilo MANDIĆ: Jeste, jeste.
- 24 Branko KVESIĆ: Još si tu?
- 25 Momčilo MANDIĆ: Jeste.
- 26 Branko KVESIĆ: Nemoj zajebavat'.
- 27 Momčilo MANDIĆ: I H...Hrasno i Trg Pere Kosorića dole, i sve.
- 28 Branko KVESIĆ: Bogati?
- 29
- 30

1 Momčilo MANDIĆ: Do kasarne 'Viktor Bubanj'. A onda je njihovo dole.

2 Branko KVESIĆ: Ja. Vidim da, ovaj, ovi Hrvati izlaze, ko god ima HVO ono

3 u znaku, ono, je li?

4 Momčilo MANDIĆ: Pa kažu da su dosta ovih Hrvata otišlo, da -

5 Branko KVESIĆ: Jest. Puštaju ih ovi -

6 Momčilo MANDIĆ: Jeste, jeste.

7 Branko KVESIĆ: Ja. Pa dobro, i treba tako, znaš.

8 Momčilo MANDIĆ: Normalno. Ide svak' svom narodu.

9 Branko KVESIĆ: Ne treba pravit' probleme, bolan.

10 Momčilo MANDIĆ: Svak' svom narodu već.

11 Branko KVESIĆ: Sigurno. Ko god hoće da -"

12 G. TIEGER: [simultani prevod] Časni Sude, za Vijeće, advokate i za

13 kabine kažem da ovaj drugi izvadak počinje na stranici 10, otprilike u redovima

14 12 ili 13.

15 [Sluša se presretnuti razgovor]

16 "Branko KVESIĆ: Velim ja ovom ovdje mom -

17 Momčilo MANDIĆ: Ja.

18 Branko KVESIĆ: Ovo klapa neko neđe /sic/ slušalicom.

19 Momčilo MANDIĆ: Pa, Munja.

20 Branko KVESIĆ: Ko snima ovo? Ti ili...?

21 Momčilo MANDIĆ: Munja - majku jebô sebi. Sve objavi na televiziji i

22 radiju, što god ja razgovaram. Znaš ti to?

23 Branko KVESIĆ: Ozbiljno?

24 Momčilo MANDIĆ: Ma, jašta je.

25 Branko KVESIĆ: Nemoj zajebavat'.

26 Momčilo MANDIĆ: Jašta je. Mali... mali Turak /sic/.

27 Branko KVESIĆ: Ja. [smeh]

28 Momčilo MANDIĆ: [smeh] Onaj -

29 Branko KVESIĆ: Vidim kako ste pametni, napisali ste s jedne strane

30

1 ćirilicu, s druge latinicu.
2 Momčilo MANDIĆ: Čuj, nećemo mi da budemo, ovaj, jednonacionalno, bolan...
3 država. Hoćemo demokratska, gdje je većinski narod srpski.
4 Branko KVESIĆ: Ja.
5 Momčilo MANDIĆ: Eto.
6 Branko KVESIĆ: Ma ja.
7 Momčilo MANDIĆ: Tu da imaju prava i Muslimani, i Hrvati...
8 Branko KVESIĆ: Pa š... -
9 Momčilo MANDIĆ: ...pardon, Hrvati i ostatak Muslimana...
10 Branko KVESIĆ: [smeh] Ja.
11 Momčilo MANDIĆ: ...kad ih počistimo. [smeh]
12 Branko KVESIĆ: [smeh] Dobro. De mi reci, onaj, ovako... kako... šta će,
13 bolan, što ove zarobljenike i ovo, bolan, n... -
14 Momčilo MANDIĆ: Sve mi, stari, puštamo.
15 Branko KVESIĆ: A?
16 Momčilo MANDIĆ: U Kiseljak to sve mi p... Nemamo mi nijednog, što se tiče
17 HVO-a, za...zatvorenog čoveka.
18 Branko KVESIĆ: Ja.
19 Momčilo MANDIĆ: Ne.
20 Branko KVESIĆ: A slušaj. Imaju, bolan, ovi -
21 Momčilo MANDIĆ: Ja sam to uzeo na sebe i nijednog nema kod nas, niti kod
22 mene ovde. To... ne, ne, ne.
23 Branko KVESIĆ: Ja. De mi reci...
24 Momčilo MANDIĆ: To je dogovoreno...
25 Branko KVESIĆ: ...št...šta možeš ti -
26 Momčilo MANDIĆ: ...na nivou...
27 Branko KVESIĆ: Ja.
28 Momčilo MANDIĆ: ...na nivou da se nijedan, ovaj, čovjek hrvatske
29 nacionalnosti ne zadržava uopšte.
30 Branko KVESIĆ: Ja.
31 Momčilo MANDIĆ: Uopšte. Nema, to se odma' ide tamo prema... preko
32 Kiseljaka.
33 Branko KVESIĆ: Dobro, na tom tu području, al' ovo mi reci. Šta moreš
34 /sic/ ti uraditi tamo na... na onoj... ovde mi ovaj tvoj prijatelj govorio za ovog
35 jednog tvog - kako se zove - samo malo, Ma...Mađarević neki.
36 Momčilo MANDIĆ: A odakle je?
37 Branko KVESIĆ: Pa, je l' si ti tražio za njega?
38 Momčilo MANDIĆ: Moguće. To bi neka intervencija, vjerovatno, bila.
39 Branko KVESIĆ: Ja.
40 Momčilo MANDIĆ: Vjerovatno intervencija od ovih nekih mojih.
41 Branko KVESIĆ: Ma imaju ovi, bolan, neki naši na Manjači tamo, onaj -
utorak, 30.11.2004.

1 Momčilo MANDIĆ: U Krajini, je l'?

2 Branko KVESIĆ: Ja.

3 Momčilo MANDIĆ: Pa, možemo to završit'.

4 Branko KVESIĆ: Šta se može tu uradit'?

5 Momčilo MANDIĆ: Dosta.

6 Branko KVESIĆ: Pa daj, jebem mu mater, daj to da vidimo. Slušaj...

7 Momčilo MANDIĆ: Da.

8 Branko KVESIĆ: ...inače, zbog ukupnih odnosa, relacija i to...

9 Momčilo MANDIĆ: Normalno, čovječe.

10 Branko KVESIĆ: ...ima tamo, onaj, ima -

11 Momčilo MANDIĆ: Eto, ja ću to glavnom šefu prenijeti.

12 Branko KVESIĆ: Vidi, molim te.

13 Momčilo MANDIĆ: Gdje je tamo taj... Gdje... gdje ste vi?

14 Branko KVESIĆ: Ti znaš đe sam ja.

15 Momčilo MANDIĆ: Znam ja. Gdje su oni smješteni tamo?

16 Branko KVESIĆ: A oni su neg... tamo neđe /sic/ na Manjači. Ima -

17 Momčilo MANDIĆ: Na Manjači, u onom vojnom logoru?

18 Branko KVESIĆ: Ja. Ima Tole, ima Zrno i ona ekipa s Tolom što je

19 Žarkovo, oni, bila, što su ih izdali ovi Muslimani.

20 Momčilo MANDIĆ: Aha, aha.

21 Branko KVESIĆ: TO izdô, kad su ih onda i ovi četnici pokupili.

22 Momčilo MANDIĆ: E 'oću stari.

23 Branko KVESIĆ: Ja.

24 Momčilo MANDIĆ: Ja ću to danas /nerazgovetno/ -

25 Branko KVESIĆ: Haj' molim te -

26 Momčilo MANDIĆ: Ako bude došô iz Londona, ja ću mu to danas reći...

27 Branko KVESIĆ: Ja.

28 Momčilo MANDIĆ: ...da te on zove i da on to završi.

29 Branko KVESIĆ: Ja.

30 Momčilo MANDIĆ: Jer on je izuzetno raspoložen za to i /nerazgovetno/.

31 Branko KVESIĆ: Ja. I daj, bog ga je... -"

32 G. TIEGER: [simultani prevod] Treći dio će početi na 14. stranici, 15.

1 red prevoda na engleski.

2 [Sluša se presretnuti razgovor]

3 "Momčilo MANDIĆ: /nečujno/ ...narod i za ta prava, politička...

4 Branko KVESIĆ: Sigurno, sigurno.

5 Momčilo MANDIĆ: ...i pravo na samoopredeljenje.

6 Branko KVESIĆ: Tako je. Ja uvijek kažem ovako: treba razgovarati sa

7 svakim tko može pomoći da se prekine i... i...ikakav sukob, a ne rat, bogati.

8 Momčilo MANDIĆ: Ma, normalno.

9 Branko KVESIĆ: Je l' tako?

10 Momčilo MANDIĆ: Ma bolan, ba znaš da je već, eno, mislim da je u Bosni i

11 Hercegovini sigurno 100.000 ljudi poginulo.

12 Branko KVESIĆ: Ma, /nerazgovetno/?

13 Momčilo MANDIĆ: Ma, jest' sigurno.

14 Branko KVESIĆ: A jebô ga.

15 Momčilo MANDIĆ: Znaš. Jer u Sarajevu oni kriju to tamo, ali strašni...

16 strašne gubitke imaju.

17 Branko KVESIĆ: Koliko imaju gubitaka u Sarajevu?

18 Momčilo MANDIĆ: Da. Desetine hiljada.

19 Branko KVESIĆ: Kol'ko?

20 Momčilo MANDIĆ: Desetine hiljada.

21 Branko KVESIĆ: Bogati?

22 Momčilo MANDIĆ: Da, imaju, života mi. Znaš, oni njih, onaj, odvedu u

23 džamiju i kažu: Vi ste sad šehidi i...

24 Branko KVESIĆ: Ja.

25 Momčilo MANDIĆ: "...ne možete sada... ako poginete, idete na drugi svijet.

26 Branko KVESIĆ: A jebô te.

27 Momčilo MANDIĆ: Znaš. Ravnopravno. To im je glupo.

28 Branko KVESIĆ: Tko je tamo sad u onom... u... onom ministarstvu bivšem?

29 Momčilo MANDIĆ: Ma, ju -"

30

1 G. TIEGER: [simultani prevod] Četvrti dio je na 15. strani, red 31 u
2 verziji na engleskom.

3 [Sluša se presretnuti razgovor]

4 "Momčilo MANDIĆ: Vito ti je o... mislim da su mu ponudili... Alija mu dao
5 mjesto podsekretara u trgovini, nešto.

6 Branko KVESIĆ: Ja.

7 Momčilo MANDIĆ: Mo'š mislit' /nerazgovetno/, dok su bili na pušenju ta
8 trgovina. [smeh]

9 Branko KVESIĆ: [smeh] A bogati?

10 Momčilo MANDIĆ: Ja. Tamo je -

11 Branko KVESIĆ: I šta, on ništa, znači. On je -

12 Momčilo MANDIĆ: Ništa. Žena mu je izgubila posô, izgubila stan tamo.

13 Branko KVESIĆ: A bogati?

14 Momčilo MANDIĆ: Muslimani ga otjerali iz Starog Grada. Eto.

15 Branko KVESIĆ: A šta mu je bilo, budali, kad -?

16 Momčilo MANDIĆ: E... Znaš, onda, onda sam ti ja govorio, onda si vidio
17 sve. Pa, nije normalan čovjek. Ma, Alija mu... isfolirô ga Alija.

18 Branko KVESIĆ: Ma ja, u pravu si.

19 Momčilo MANDIĆ: Sve ga je isfolirô. Glupan. Ukliejepio /sic/ se na njega
20 za nekolike desetine hiljada maraka, i eto.

21 Branko KVESIĆ: Ma ja. Šta ja znam. Da ti kažem, ipak kad sve sagledaš,
22 što kažeš ti, u njemu je problem bio, jebi ga.

23 Momčilo MANDIĆ: Samo u njemu.

24 Branko KVESIĆ: Znaš.

25 Momčilo MANDIĆ: Samo.

26 Branko KVESIĆ: Jer on je to sve nešto kô ovo, kô ono bi, 'vako bi, 'nako
27 bi, ne bi se zamjerio vama, ne bi njima, ne bi ovo... Ma jebi ga, ne možeš ti... ko
28 će to tako.

29 Momčilo MANDIĆ: Nema. On ne može o... vjeruj mi, u njegovo rodno mjesto,
30 Šekovići...

31 Branko KVESIĆ: Ja.

1 Momčilo MANDIĆ: ...sve što se preziva kao i on, nema šanse da opstane.
2 Vjeruješ ti to?
3 Branko KVESIĆ: Ozbiljno?
4 Momčilo MANDIĆ: Majke mi moje.
5 Branko KVESIĆ: A.
6 Momčilo MANDIĆ: Eto ti. Naš narod je strašno zamjerio. To je izdaja,
7 jebi ga.
8 Branko KVESIĆ: Ma, ja.
9 Momčilo MANDIĆ: To je tako. Ideš sa svojim narodom. Nemaš š... Ako
10 griješi, griješi č...čitav narod.
11 Branko KVESIĆ: Pa, ja. Jebi ga...
12 Momčilo MANDIĆ: U tome je zgriješio, znaš?
13 Branko KVESIĆ: ...šta ćeš. Sigurno, sigurno.
14 Momčilo MANDIĆ: Ti si mu uvijek govorio: Ja sam, ako treba, ustaša sam...
15 Branko KVESIĆ: Jes'.
16 Momčilo MANDIĆ: ...idem sa svojim narodom. Mene je moj narod izabrô.
17 Jebite se vi.
18 Branko KVESIĆ: Tako je. Normalno.
19 Momčilo MANDIĆ: I uvijek si bio u pravu."
20 G. TIEGER: [simultani prevod] Peti dio snimka počinje na stranici 21 na
21 engleskom, otprilike u redu 12.
22 [Sluša se presretnuti razgovor]
23 "Branko KVESIĆ: /nečujno/ ...završi, jebô ga vrag -
24 Momčilo MANDIĆ: 'Ajde, molim te.
25 Branko KVESIĆ: Ja ću -
26 Momčilo MANDIĆ: Ja sam za to. Stvarno više... I... i djeca nam i ljudi džabe
27 ginuli i sve.
28 Branko KVESIĆ: Sigurno.
29 Momčilo MANDIĆ: Ja ću razgovarati čim dođe šef iz Londona, da se nađe s
30 tvojim.
31 Branko KVESIĆ: Ja.
32 Momčilo MANDIĆ: Imam i ovaj telefon, pa ću kad budem zvao
33 /nerazgovetno/, da im napravimo susret negdje na našim teritorijama, nek' sjedu
34 /sic/ i nek' to završe, jebi ga...
35 Branko KVESIĆ: Znaš -
36 Momčilo MANDIĆ: ...što se tiče ova dva naroda. A čim su dva naroda... čim
37 se, ovaj, dogovore to, mora i treći. Znaš?
38 Branko KVESIĆ: A onda treba, bolan, uspostaviti kontakte na on... na
39 razinama policija, svega, ovog-onog, znaš?

1 Momčilo MANDIĆ: E... ma čuj -
2 Branko KVESIĆ: Mora se, bolan -
3 Momčilo MANDIĆ: I policija i vojska...
4 Branko KVESIĆ: Svega, u pičku materinu -
5 Momčilo MANDIĆ: ...i saradnja, i to -
6 Branko KVESIĆ: Ma ja, bolan. Pa, ne more /sic/ se živjet', bolan -
7 Momčilo MANDIĆ: Nema... nema granica.
8 Branko KVESIĆ: /nerazgovetno/ Nećemo 100 godina ratovat', u pičku
9 materinu.
10 Momčilo MANDIĆ: Pa ja sam, vjeruj mi, za to od prvog momenta.
11 Branko KVESIĆ: Znaš?
12 Momčilo MANDIĆ: Nisam bio za... za unitarnu /nerazgovetno/...
13 Branko KVESIĆ: Ja. Vidi -
14 Momčilo MANDIĆ: ... i da sam... /nerazgovetno/ nosim, ali jesam za tu
15 suradnju, i za to.
16 Branko KVESIĆ: Ma, ja."
17 [Pretnesno veće i prevodioci se savetuju]
18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, molim Vas, recite
19 prevodiocima gdje se nalazi kraj tog dijela.
20 G. TIEGER: [simultani prevod] Mislím da je to završilo na vrhu 22.
21 strane, negdje oko 3. reda.
22 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Izgleda da gledam pogrešnu stranicu.
23 Ustvari, ne. To je ovo gdje kaže: "Odmah ću to," je li?
24 Zamolit ću prevodioce onda da pročitaju... samo da vidim. Vi ste zapravo
25 pročitali nekoliko redova više. Mislím da ste pročitali dva komentara gospodina
26
27
28
29
30

1 Kvesića i jedan komentar gospodina Mandića previše. Mislim da to počinje
2 /?završava/ na strani 45, red 21, tamo gdje kaže: "Hoću, odmah."

3 G. TIEGER: [simultani prevod] Hvala Vam.

4 P: Gospodine Mandiću, kao prvo, možete li nam identificirati osobe koje
5 sudjeluju u ovom razgovoru?

6 O: Branko Kvesić, bivši državni podsekretar za državnu bezbjednost
7 zajedničkog MUP-a Bosne i Hercegovine, Rezo Ivo, bivši šef kriminaliteta SUP-a
8 Sarajevo, i ja.

9 P: Koliko dugo ste poznavali gospodina Rezu i gospodina Kvesića?

10 O: Rezu Ivu sam poznavao od 15., 16. godine jer smo zajedno išli u
11 policijsku akademiju, a Kvesića sam upoznao kada s... je on postao podsekretar za
12 Državnu bezbjednost, a ja pomoćnik ministra za kriminalitet, 1991. godine.

13 P: Šta su oni po nacionalnosti?

14 O: Hrvati, katolici.

15 P: Gdje ste Vi bili u vrijeme kada ste vodili ovaj razgovor 10. jula?

16 O: Ja mislim, u prostorijama Okružnog suda u... u Sarajevu, u... naselju
17 Butmir, u Kuli. Mislim da je tako. Ne znam tačno.

18 P: Zamolit ću Vas da sada skrenete pažnju na dio razgovora koji je bio
19 pušten tokom onog prvog dijela koji smo slušali. To je negdje na dnu 8. stranice
20 u prevodu na engleski, gdje Vi kažete: "Nema smisla sada ratovati." On kaže:
21 "Nema nikakvog smisla." "Nacionalne zajednice su zauzele sve što su trebale da

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 uzmu. Ne znam. Sarajevo je sporno, onaj dio dolje i Hercegovina, i ono uz rijeku
2 Savu. Ništa nije drugo ostalo."

3 Da li je to Vaša procjena statusa u sukobu do te faze, dakle s početkom
4 jula 1992.?

5 O: To je bio... ja sam prenosio stav političkog rukovodstva, državnog
6 rukovodstva Republike Srpske.

7 P: A kada kažete da prenosite stavove državnog rukovodstva Republike
8 Srpske, na koga konkretno mislite?

9 O: Na predsjednika države - jer sam o njemu inače govorio - doktora
10 Radovana Karadžića.

11 P: To je, dakle, isključivo stav gospodina Karadžića o situaciji u toj
12 fazi ili su i drugi članovi državnog rukovodstva imali isti stav?

13 O: Ja mislim da su i drugi imali stav o... takav.

14 P: Da li je neko od članova rukovodstva koje ste nam ranije naveli imao
15 neki drugi stav?

16 O: Ne sjećam se.

17 P: U tom dijelu Vašeg razgovora sa gospodinom Kvesićem, Vi dalje kažete...
18 ustvari ne, on Vama kaže: "Trebali bismo da završimo sa ovim što je ranije
19 moguće." Vi kažete: "Naš narod je za to." Kad kažete tu "naš narod", pritom
20 mislite na rukovodstvo ili mislite baš na narod općenito?

21 O: Na narod.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Onda Kvesić kaže: "Jelde?", a onda Vi kažete: "Samo ja ne znam što
2 ćemo sa Turcima, jebi ga. 24 lična dohotka i neka idu, brate. Vazdušni most sa
3 Turskom i neka idu, a Bosnu na dva /?dijela/ podijeliti."

4 O: 'Oćete moj komentar?

5 P: Prvo ću Vam ja postaviti nekoliko pitanja, a svakako Vi možete
6 iznijeti svoje komentare.

7 Kada kažete ovo da Bosnu treba na dva dijela podijeliti, kojim grupama
8 bi išao svaki od tih delova?

9 O: Ma, to je jedan bio od političkih odluka, za koje sam ja znao, kao
10 pripadnik MUP-a, Franje Tuđmana i gospodina Slobodana Miloševića o podjeli
11 Bosne. I na tom... na tim osnovama smo mi razgovarali. Mi smo više prijateljski
12 ćaskali, ja i Kvesić Branko, koji... koji je imao nekih problema tamo, jer su mu
13 neki prijatelji zarobljeni bili u nekom vojnom logoru u Krajini, pa je pokušao
14 preko mene - jer sam ja ostao inače u dobrim odnosima sa svim rukovodiocima, i
15 hrvatske i muslimanske nacionalnosti, sa kojima sam radio - da izvuče tri ili
16 čet'ri čovjeka iz jednog vojnog logora... logora iz Krajine. Pa, pošto sam znao da
17 se snima taj razgovor, jer je... jer sam ja tu i konstatovao da nam je pet-šest
18 telefona pustano /sic/, mi smo onako malo cinično i malo hrvatsko-srpski
19 razgovarali o situaciji u Bosni i Hercegovini.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Mandiću, pitanje je zapravo
21 bilo kojim grupama bi ti dijelovi Bosne išli? Ko bi ih dobio? Dali ste dugačak
22 odgovor, ali na kraju nije sasvim jasno da li bi se to odnosilo onda, dakle, na
23 Srbe i Hrvate, pošto Vi govorite tu o sporazumu gospodina Miloševića i gospodina
24 Tuđmana?

25

26

27

28

29

30

1 SVEDOK: Da.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Molim Vas, više se fokusirajte
3 na pitanje kad budete davali odgovor, da odgovorite točno šta Vas se pita.

4 G. TIEGER: [simultani prevod]

5 P: Da. Ja sam hteo sad da Vam skrenem pažnju upravo na to što je rekao i
6 sudija. Dakle, kojim bi to dvema grupama ti delovi otišli, kome bi pripali?

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ali ja mislim da je svedok odgovorio na
8 to pitanje. Ja sam ga pitao da li se radi o Srbima i Hrvatima, i on je rekao
9 "da". Nastavite, predite na nešto drugo.

10 G. TIEGER: [simultani prevod] A da. U redu.

11 P: Gospodine Mandiću, Vi ste odgovarajući na prethodno pitanje, u
12 pogledu jednog dela razgovora sa Kvesićem pomenuli da je on bio zabrinut i da se
13 raspitivao za neke prijatelje koji su se nalazili u logoru na Manjači, u
14 Krajini. I, on je zapravo od Vas tražio da sredite da ti ljudi budu pušteni, a
15 Vi ste na to odgovorili da ćete mu pomoći?

16 O: Da. I to sam mu k... precizno naveo: kad dođe predsjednik države iz
17 Londona da pokušam preko njega, pošto je to bio vojni logor u Krajini.

18 P: U takvoj jednoj situaciji, kome biste se Vi obratili kako biste
19 isposlovali puštanje na slobodu tih ljudi iz Manjače o kojima je govorio Kvesić?

20 O: Naveo sam ovdje u transkriptu, a inače sam govorio o doktoru
21 Karadžiću, predsjedniku Republike Srpske koji je, čini mi se, u ovo vrijeme bio
22 u Londonu. Na nekim pregovorima, vjerovatno.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Je li doktor Karadžić jedina osoba kojoj ste Vi mogli da se obratite...
2 Zapravo, prvo ću Vas pitati: da li je, koliko Vi znate, u to vreme Manjača bila
3 pod kontrolom vojske?

4 O: Da. I to sam n...naveo u ovom transkriptu - vojni logor.

5 P: Je li doktor Karadžić bio jedina osoba kojoj ste se Vi mogli obratiti
6 kako biste isposlovali da ti ljudi, eventualno, budu pušteni na slobodu?

7 O: Da.

8 G. TIEGER: [simultani prevod] Časni Sude, u skladu sa ranije datim
9 nalozima, ja ću sada da pređem na deo jednog od ranijih razgovora, a to je
10 stranica 14 razgovora koji je vođen 1. oktobra.

11 P: Gospodine Mandiću, Vi se sećate da ste imali priliku da čujete snimak
12 ovog telefonskog razgovora kada ste razgovarali sa predstavnikom Tužilaštva u
13 oktobru mesecu ove godine. Je li tako?

14 O: N...ne znam, o... nisam dobio ni... recite mi samo koji je... Nemam
15 transkripta. Nemam ništa bh. prevoda.

16 P: Kao prvo, sećate li se da ste ranije već čuli snimak ovog telefonskog
17 razgovora, da ovo danas nije prvi put?

18 O: I...izvinite. Nemam taj transkript. Dobio sam moj intervju.

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, ali pitanje je da li se Vi sećate
20 onog telefonskog razgovora od malopre?

21 SVEDOK: Sa Brankom Kvesićem?

22 G. TIEGER: [simultani prevod]

23 P: Da, da.

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da. Da.

2 P: Skrenuću Vam sada pažnju na stranicu 17 zapisnika na B/H/S-u vašeg
3 razgovora iz meseca oktobra. A to je inače 14. stranica prevoda na engleski.

4 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, očito je da svedok pred sobom
5 ima zapisnik na B/H/S-u ovog razgovora, no mi to nismo dobili.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Imate li još jedan primerak
7 toga?

8 G. STEWART: [simultani prevod] Kada kažem da mi to nemamo, ne mislim
9 time da smo mi taj primerak zagubili, već da ga nikad nismo ni dobijali.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger?

11 G. TIEGER: [simultani prevod] Pa, izvinjavam se zbog tog previda, časni
12 Sude. Ja sam bio ubeđen da je Odbrana dobila dokument i izvinjavam se ako to
13 nije slučaj. A to je verovatno iz razloga zato što je ovo tek nedavno bilo
14 sačinjeno.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Znae, kada ste Vi primili tu verziju na
16 engleskom jeziku, pretpostavljam da ste odmah приметили da nemate verziju na
17 B/H/S-u. Jeste li odmah to tražili da Vam se dâ?

18 G. STEWART: [simultani prevod] Pa, mi koliko shvatamo, to je sačinjeno
19 tek nedavno. Mi smo izričito tražili da nam se to dâ. To je ono što sam hteo da
20 kažem i jedino što sam hteo da kažem.

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dobro. U redu.

22 Dobro. Pogledajmo šta će se desiti, šta će nam svedok reći na pitanja
23 Tužilaštva, a mi ćemo naknadno razmisliti o tome da li činjenica da Odbrana nije
24 dobila verziju na B/H/S-u ima takvih posledica koje bi bile od značaja za
25 pitanja koja će biti postavljena svedoku.

26

27

28

29

30

1 G. TIEGER: [simultani prevod]

2 P: Gospodine Mandiću, u ovom delu razgovora videćete da se spominje taj
3 snimak, ta kasete. Postavljeno Vam je pitanje da li prepoznajete neke učesnike
4 razgovora. Vi pominjete tu gospodina Kvesića i gospodina Rezu, i navodite da ste
5 i Vi učesnik u tom razgovoru. I nakon toga kažete: "To su komentari rata. Znači,
6 Kvesić Branko se informisao o pojedinim ljudima, o stanju u Sarajevu, gdje su te
7 nekadašnje kolege, što rade, i tako. Komentar rata, stanja, i tako. Zatim,
8 trojica Hrvata su bila zarobljena negde u Krajini, na Manjači, pa je molio da
9 nekako ako mogu pomoći da se ljudi izvuku otuda."

10 Eto, tu ćemo se zaustaviti i postaviću Vam pitanje. Da li se sada sećate
11 da smo o ovom snimku, koji smo malopre saslušali u sudnici, već razgovarali u
12 toku razgovora od 1. oktobra?

13 O: Da.

14 P: Dalje: "Pa sam mu ja obećao da ću moliti ove svoje šefove da vide da
15 puste te ljude, i tako. Ili vojnog, ili civilnog šefa. To je, mislim, bitno." A
16 onda je postavljeno pitanje: ", koga biste pitali od šefova?" A Vi ste
17 odgovorili na to: "Pa, Karadžića, Mladića ili Krajišnika."

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pretpostavljam da ćete Vi sada postaviti
19 pitanja, a ja ću onda dati priliku Odbrani da se izjasni da li je to pitanje
20 problematično za njih ili nije.

21 G. TIEGER: [simultani prevod]

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Da li ovo tačno odražava odgovor koji ste Vi dali odgovarajući na to
2 pitanje 1. oktobra?

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pa, svedok već...

4 SVEDOK: Da.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] ...klima glavom.

6 Gospodine Stewart, ja sam pokušao da Vam dam priliku da iznesete svoje
7 komentare pre nego što svedok odgovori na pitanje, ali Vi niste reagovali.

8 G. STEWART: [simultani prevod] Pa, časni Sude, mi ne mislimo da na neki
9 način škodi to što mi nemamo to na B/H/S-u. Mislimo da je to važno za gospodina
10 Krajišnika, optuženog, da ima taj dokument na B/H/S-u.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, ja to shvatam. To se podrazumeva.
12 No, možda bi bilo dobro da je i gospodin Krajišnik imao taj dokument na B/H/S-u
13 ranije, kako bi ga pročitao i kako bi Vam mogao bolje dati potrebna uputstva.

14 No, dobro. Ako to nije problematično, onda se može nastaviti.

15 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, došlo je do jedne greške na
16 stranici 53, u redu 21 - tamo gde sam ja rekao "gospodin Krajišnik" stoji
17 "gospodin Tieger".

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dobro. Mislim da ne bi trebalo da mešamo
19 gospodina Krajišnika i tužioca.

20 G. TIEGER: [simultani prevod]

21 P: Gospodine Mandiću, ja bih Vas zamolio da se vratimo sada na sam
22 početak razgovora na trenutak. Mi smo razgovarali o delu onog prvog snimka koji
23 je pušten, snimak gde se čuje kako Vi razgovarate sa gospodinom Kvesićem, i onaj
24
25
26
27
28
29
30

1 deo gde kažete: "Ne znam šta da radimo sa Turcima. Platimo im 24 dnevnice i
2 pustimo ih da idu. Treba da se organizuje vazdušni most sa Turskom, da ih se
3 pusti da odu, i onda da se Bosna podeli na dva dela."

4 Ako pogledate nešto niže u prevodu tog razgovora na engleski jezik - to
5 je na 9. stranici - nakon što ste Vi i gospodin Kvesić razgovarali o
6 "Elektroprivredi", o kasarni "Viktor Bubanj", tu nakon toga gospodin Kvesić
7 kaže: "U redu. U redu. To tako treba učiniti. Ne treba praviti problema." "Svak'
8 svom narodu ide," Vi kažete u odgovoru na njegov komentar. I onda on kaže:
9 "Sigurno."

10 Zamoliću Vas sada da sudijama objasnite šta ste Vi hteli reći time da
11 "Bosnu treba na dva dela podeliti", a "organizovati vazdušni most sa Turskom i
12 neka idu". I onda ovim kasnijim komentarom, "svak' svom narodu ide".

13 O: Pa, ja sam maloprije pokušao da objasnim da su to bili politički
14 stavovi političkih rukovodilaca, Hrvata s jedne strane, i Srba s jedne strane.
15 Kada kažem "Srba", to je bilo od strane srbijanskog predsjednika Slobodana
16 Miloševića, pa do drugih političkih rukovodilaca. A kad kažem sa hrvatske
17 strane, to je bilo stav koji je bio prepoznatljiv u to vrijeme od strane Franje
18 Tuđmana, Mate Bobana i drugih tih hrvatskih rukovodilaca. Ovo što se tiče 24
19 dnevnice, avionski saobraćaj za Tursku - to su bile šale i pošalice na račun
20 Muslimana, jer sam znao da oni nas slušaju, a jer su, kad bi s nekim razgovarao,

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 oni nas zvali, Srbe, "šumski ljudi", "brđani", druženje sa nekim životinjama i
2 tako, pa bismo mi malo njima to vraćali tako. To su bile neke... neka vrsta
3 propagandnog rata i vraćanje tim ljudima koji su nas slušali i koji su nas na
4 televiziji - ili puštali ove razgovore - nazivali pogrđnim imenima.

5 P: Da. Vaši komentari o plaćanju ličnih dohodaka i organizovanju
6 vazdušnog mosta - /?shvatam/ da Vi to niste ozbiljno mislili, da su to pre bile
7 neke šale. No, hteo bih sada da mi kažete da li je ono što tu stoji, na stranici
8 9 engleskog prevoda, stav koji je bio opšteprisutan, a to je da svako treba da
9 ide svom narodu?

10 O: Što se tiče teritorija gdje su... to je bio s... politički stav da se
11 otvore svi putevi i onaj narod, odnosno onaj dio naroda koji živi na teritoriji
12 kojom upravlja i vlada - i policijski i politički - drugi narod, ako ne želi da
13 ostane može da ide tamo svom narodu, gde je većinski i njegov narod i gde je
14 vlast tog naroda. U tom smislu sam ja govorio. Recimo da su Hrvati iz Sarajeva
15 masovno išli u Hercegovinu, nisu hteli da ostanu niti na muslimanskoj strani,
16 gde su većinski bili Muslimani, niti na srpskoj, gde su većinski narod bili o...
17 Srbi. I oni su uglavnom tražili i išli u... ili u Hrvatsku ili h... u... dole, u
18 dijelove istočne Hercegovine. Na to sam ja mislio, da im se otvore ti putevi i
19 dâ mogućnost. A pošto je Hrvata bilo - mislim oko 16%-17% - vrlo malo u
20 Sarajevu, ljudi se nisu zadržavali tu i oni su odlazili ili porodicama ili
21 poznanicima na razne dijelove ili Hrvatske ili Hercegovine.

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1   Znate, gospodine tužioče, po mom saznanju, bila je praksa u Sarajevu da
2 se zabrani izlazak pojedinim kategorijama ljudi, ili djece, ili žena, ili
3 sprečavanje kretanja da bi se... da bi Alija Izetbegović simulirao višenacionalnu
4 državu, odnosno višekofencija... konfesionalno, kako je on nazivao. Za to su znali
5 i jedan i drugi i treći narod.

6   P: Zamoliću Vas sada da pogledate onaj deo razgovora koji smo čuli kada
7 je pušten drugi deo snimka. Počinje na dnu 10. stranice prevoda na engleski i
8 nastavlja se na 11. stranici. U razgovoru, Vi ste pomenuli da Munja pušta ili
9 emituje sve to o čemu Vi govorite. To je deo vašeg razgovora. Nakon toga,
10 gospodin Kvesić kaže: "Vidim kako si pametan. Vidim da si to napisao i latinicom
11 i ćirilicom, sa druge strane." I onda, nakon toga, Vi kažete da Vi ne želite da
12 imate jednonacionalnu državu već demokratsku državu, u kojoj će Srbi biti
13 većina. Na to Kvesić kaže: "Da." A Vi onda kažete: "Da Hrvati i Muslimani takođe
14 treba da imaju prava, odnosno Hrvati i ostatak Muslimana, nakon što ih budemo
15 očistili."

16   GĐA PREVODILAC: Prevodilac napominje da nije čitao direktno iz
17 zapisnika.

18   G. TIEGER: [simultani prevod]

19   P: Šta ste time hteli reći, gospodine Mandiću?

20   O: Munir Alibabić je moj kolega iz MUP-a Bosne i Hercegovine, koji je
21 radio u Državnoj bezbjednosti na p... na ovim aparatima za prisluškivanje. I sve
22 moje razgovore koje danas slušamo je prisluškivao i ja sam znao za to. I, kako
23 smo maloprije napomenuli, pustao /sic/ ih je, ali izvrtao ih je tako... To je bila
24 jedna vrsta propagandnog rata. Kad sam razgovarao sa Kvesićem, malo sam mu to
25 vraćao cinizmom i, na neki način, omalovažavanjem njega šta to radi i kako to
26 izvrće, i te ljude, pa sam u kontekstu toga govorio da je na pojedinim

27

28

29

30

1 teritorijima muslimanski manjinski narod, koji je inače bio u Bosni većinski
2 narod - mislim da je i sada većinski - ali da nikad nisam bio protiv toga da
3 bude država višenacionalna. Na kraju krajeva, ono što sam mislio, to sam i
4 govorio, da žive narodi oni tamo gdje hoće. To je bilo u tom kontekstu hrva...
5 odnosa Hrvata i Srba.

6 P: Vi ste malopre, u jednom od odgovora, pomenuli političke stavove
7 gospodina Tuđmana i gospodina Miloševića, a onda i vezu koju je gospodin Boban
8 imao sa time. Kada su organizovani pregovori između Srba i Hrvata o mogućnosti
9 podele Bosne i Hercegovine između te dve nacionalne grupe, dakle da li je bilo
10 pregovora u tom smislu?

11 O: Koliko su moja saznanja tačna, bilo je uoči rata, i da li je u toku
12 rata bilo - ne znam. Ali je bilo pregovora između Radovana Karadžića i Mate
13 Bobana. Sad, o čemu su razgovarali, to i k... na koji način, to ne znam.

14 P: Zna li ko je organizovao te pregovore?

15 O: Ja mislim da su ti pregovori bili u Mostaru negdje ili u Konjicu,
16 uoči rata, i da je bio glavni organizator b... mislim baš Branko Kvesić.

17 P: A znate li koji su članovi rukovodstva - mislim pri tome i na
18 hrvatsko rukovodstvo i na rukovodstvo bosanskih Srba - učestvovali u
19 organizaciji tih pregovora?

20 O: Ne. Ne mogu da se sjetim. Mislim čak da nisam bio ni upoznat. To je,
21 mislim, bilo početak 1991. il' devedeset... u toku 1991. godine. Tako da ne mogu
22 da se sjetim ko je to organizovao. Zna, gospodine tužιοče, u Bosni su svi
23 pregovarali sa svima i svi ratovali sa svima. I protiv svih. Navešću Vam
24
25
26
27
28
29
30

1 primjer: u Sarajevu, znači, gdje sam ja boravio, Hrvati i Srbi nisu ratovali.
2 Znači, Kiseljak, Stup nije ratovao protiv onih mjesta koje su Srbi kontrolisali.
3 A dok je žestok bio rat u Hercegovini - u Mostaru, u Čapljini, u dolini Neretve
4 između Srba i Hrvata.

5 G. TIEGER: [simultani prevod] Časni Sude, ja bih ponovo zamolio sada
6 svedoka da pogleda jedan deo zapisnika sa razgovora vođenog 1. oktobra. To je
7 stranica broj 9, redovi od 33 do 43.

8 G. STEWART: [simultani prevod] Znači, mi nemamo broj redova, tako da ne
9 možemo pratiti uputstva Optužbe. Možda bi trebalo da nam se nešto drugo kaže kao
10 naznaka, kao orijentir.

11 G. TIEGER: [simultani prevod] Pa, ta stranica bi trebalo da počinje
12 rečima "nemačke marke".

13 G. STEWART: [simultani prevod] Da, počinje.

14 G. TIEGER: [simultani prevod] U redu. Onda ja govorim o poslednjem delu
15 te stranice, zapravo dva poslednja pitanja na toj stranici.

16 P: A Vas bih, gospodine Mandiću, zamolio da pogledate stranicu 11
17 razgovora na B/H/S-u. To je otprilike treći paragraf odozgo, gde Vi kažete: "To
18 je bio onaj Mate Boban" - i onda stoji nešto nerazumljivo - "mi smo znali za te
19 pregovore oko podele Bosne i Hercegovine, verovatno između Hrvatske, između
20 Hrvatske i između Hrvata i Srba." I onda stoji jedan deo koji je nerazumljiv. I
21 onda: "Podela na srpski dio i hrvatski između Srba i Hrvata. Eto što su

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 razgovarali s jedne strane Mate Boban i Franjo Tuđman, a s druge strane Radovan,
2 Momo, Slobodan, i tako." /kako je prevedeno/

3   Gospodine Mandiću, recite nam sada da li ovo tačno odražava ono što ste
4 Vi izjavili u razgovoru 1. oktobra? Da li je to istina?

5   O: Da.

6   G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, moram nešto reći. Kroz sve
7 ove dokumente se provlači jedan problem, a to je da oni delovi u engleskom
8 zapisniku gde u zagradama piše "nerazumljiv deo" nisu isti delovi u drugoj
9 verziji.

10   SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dobro, u redu. Ja ću onda zamoliti
11 gospođicu Čmerić da pročita ovaj deo koji je citiran svedoku, da ga pročita
12 polako kako bi nam prevodioci to mogli prevesti.

13   G. TIEGER: [simultani prevod] Časni Sude, zamolio bih samo da dopustite
14 da nešto kažem. Sudski zapisničari, zapravo osobe koje prave zapisnik sa
15 razgovora, rade zapisnik na osnovu audio snimka na B/H/S-u i audio snimka na
16 engleskom, tako da to ne mora nužno da se poklapa.

17   SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. A i čak u slučaju da imamo dve
18 verzije, treba to što je potpunije moguće da se uradi.

19   G. STEWART: [simultani prevod] Problem je i u drugom smjeru. Kako god se
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 to radilo, na raznim mjestima u jednom jeziku piše "nerazumljivo", a u drugom
2 nije takva oznaka. I to vrijedi za obadva smjera.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ako treba dopuniti te neke probleme
4 /?praznine/, možemo sve postići na isti način. Ako, dakle, nešto nedostaje na
5 B/H/S-u, onda možemo čitati B/H/S, i ako je na engleskom, možemo onda čitati i
6 na engleskom. Gospođu Čmerić, ja nisam zapravo čovek koji određuje šta Vi morate
7 raditi, ali molim Vas pročitajte ovaj dio.

8 GĐA ČMERIĆ: "Momčilo Mandić: Pa, bilo je u to vrijeme pregovaranja
9 političkih rukovodilaca. To je bio onaj Mate Boban, Radovan i ja. To su bili..."
10 tri tačke, "i mi smo bili na (nerazumljivo). Mi smo znali za te pregovore oko
11 podjele Bosne i Hercegovine, vjerovatno između Hrvatske, između Hrvatske i
12 između Hrvata i Srba, odnosno Hrvatske i Srbije iz Bosne i Hercegovine. Kako da
13 kažem, (razgovara sa nekim dok prevodilac prevodi što je upravo rekao) na srpski
14 dio i hrvatski, između Srba i Hrvata, eto. Što su razgovarali s jedne strane
15 Mate Boban i Franjo Tuđman, a s druge strane Radovan, Momo, Slobodan, i tako."

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Čini se da ima dosta razlika u prevodu.
17 Gospodine Tieger, možda bismo to trebali detaljnije potvrditi. Na primjer, kad
18 se ovdje kaže da se o nečem razgovara to ne znači da se nešto organizira, kao

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 što piše u prevodu. Primijetio sam takvih razlika. To nije jedina. Možda bolje
2 da nastavimo na temelju obadva izvora koja sada imamo, ali mislim da bismo
3 trebali posvetiti više pažnje ovim prevodima intervjuja.

4 G. STEWART: [simultani prevod] To je problem općenito. Gospođa Čmerić se
5 već dosta bavila ovim konkretnim dokumentima i privukla našu pažnju na vrstu
6 grešaka. Prije nekoliko dana obratila je pažnju i Tužilaštva na to. Nije stvar u
7 tome da se moramo baviti nekim konkretnim sad pitanjima, ali rezultati nažalost,
8 općenito govoreći, su prilično različiti i to se javlja u cijelom ovom
9 transkriptu.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ovaj razgovor još nije uvršten u spis.
11 Vi ste sada počeli iznositi neke dijelove tog dokumenta svjedoku. Od strana se
12 sada traži da upozore na sve razlike iz dvije verzije, kako bi Vijeće bilo u
13 potpunosti obaviješteno o tome.

14 Možete nastaviti, gospodine Tieger.

15 G. TIEGER: [simultani prevod]

16 P: Da se sada pozabavimo presretnutim razgovorima između gospodina
17 Mandića i gospodina Mučibabića od 26. maja 1992. Dokument nosi ERN broj 0324-
18 9798 /u engleskom transkriptu: "ET 0324-9798"/. Imat ćemo to na programu
19 *Sanction*. Ja ću pustiti samo jedan dio ove snimke, a zatim ću na osnovu
20 transkripta postavljati pitanja.

21 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Ovo će biti dokazni predmet Tužilaštva
22 P462 i P462A za transkript.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Odakle počinjemo, gospodine Tieger?
2 G. TIEGER: [simultani prevod] Počet ćemo od početka. Ja ću u jednom
3 trenutku zatražiti da se zaustavi snimka.
4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Počnimo.
5 [Sluša se presretnuti razgovor]
6 "Nepoznata govornica: Molim?
7 Milanko MUČIBABIĆ: Halo.
8 Nepoznata govornica: Molim?
9 Milanko MUČIBABIĆ: Halo.
10 Nepoznata govornica: Molim?
11 Milanko MUČIBABIĆ: Dobar dan.
12 Nepoznata govornica: Dobar dan.
13 Milanko MUČIBABIĆ: Ima l' Mome?
14 Nepoznata govornica: Ti, Neretva?
15 Milanko MUČIBABIĆ: Jesam.
16 Nepoznata govornica: Tu je. Samo malo.
17 Milanko MUČIBABIĆ: Halo.
18 Momčilo MANDIĆ: Molim? Halo.
19 Milanko MUČIBABIĆ: Halo.
20 Momčilo MANDIĆ: Da.
21 Milanko MUČIBABIĆ: Halo.
22 Momčilo MANDIĆ: Halo. Ja, izvolite?
23 Milanko MUČIBABIĆ: Momu sam trebao.
24
25
26
27
28
29
30

1 Momčilo MANDIĆ: Pa, đe si Mučibabiću, majku ti?
2 Milanko MUČIBABIĆ: Zdravo, ministre, bog te jebô.
3 Momčilo MANDIĆ: Pa, đe si direktore... direktore il... iz Ilijaša [smeh]?
4 Milanko MUČIBABIĆ: Ma, jebi ga, stari.
5 Momčilo MANDIĆ: Nisi više ti Sarajlija. Ti si, jebi ga, iz Ilijaša sad,
6 jelde?
7 Milanko MUČIBABIĆ: A?
8 Momčilo MANDIĆ: Ti si iz Ilijaša, nisi ti iz Sarajeva.
9 Milanko MUČIBABIĆ: Stari, izgleda jesam...
10 Momčilo MANDIĆ: [smeh]
11 Milanko MUČIBABIĆ: ...prijestolnice se pomjeraju.
12 Momčilo MANDIĆ: [smeh]
13 Milanko MUČIBABIĆ: Ja gore, ja dole.
14 Momčilo MANDIĆ: Znaš kako zovu sad Sarajevo?
15 Milanko MUČIBABIĆ: Kako?
16 Momčilo MANDIĆ: Podpale.
17 Milanko MUČIBABIĆ: [smeh]
18 Momčilo MANDIĆ: [smeh]
19 Milanko MUČIBABIĆ: Idi u pičku materinu.
20 Momčilo MANDIĆ: [smeh]
21 Milanko MUČIBABIĆ: Pa, čovječe, kako si?
22 Momčilo MANDIĆ: Pa, dobro sam, jebi ga.
23 Milanko MUČIBABIĆ: Jesi živ, bogati?
24 Momčilo MANDIĆ: Jesam. Šta ima u Ilijašu? Kako?
25 Milanko MUČIBABIĆ: Pa evo, napregnuto. Stari, čitavo vrijeme, jebi ga,
26 imali smo i vratili. Bilo nam je 11 mrtvih, al' zato je, kažu, u Visokom bilo
27 80. VBR imali i /nerazgovetno/ i tamo jedno 40 granata. Al' sad, stari, ako je
28
29
30

1 iz Zenice otišla ona vojska, grupišu se, bog te jebô. 'Vamo dolaze ljudi,
2 izgleda.

3 Momčilo MANDIĆ: Ze... Turci iz Zenice, a?

4 Milanko MUČIBABIĆ: Ja, jeste. Evo, kažu dojava, jebô te bog. U Brezu
5 probrojalo /sic/ autobuse. Došlo oko osam autobusa i nekih kamiona. Mi
6 izračunali po autobusima, i kad vidili /sic/ oko hiljadu ljudi da je došlo u
7 Brezu. Znaš šta to znači?

8 Momčilo MANDIĆ: Da.

9 Milanko MUČIBABIĆ: To je muka. Mi imamo artiljerije, al' 'vamo, bogami,
10 one pješadije puno nakotilo se.

11 Momčilo MANDIĆ: Ja. Nemaju kud, jebi ga. Šta će? A gladni.

12 Milanko MUČIBABIĆ: To će, stari, to će biti lom ovde. A ovo je
13 /nerazgovetno/. Ovo ako krene ovde po ulici -"

14 G. TIEGER: [simultani prevod]

15 P: Gospodine Mandiću, ovo nije prvi puta da slušate ovaj telefonski
16 razgovor, je li tako?

17 O: Da.

18 P: Ko je gospodin Mučibabić?

19 O: Mučibabić je moj dugogodišnji prijatelj, poznanik koji je bio
20 direktor pilane u Ilijašu. To je ona fabrika za preradu drveta.

21 P: A po nacionalnosti je?

22 O: Srbin.

23 P: Gdje je on bio, tj. gdje ste Vi shvatili da se on nalazio u trenutku
24
25
26
27
28
29
30

1 kada ste vodili taj telefonski razgovor?

2 O: On je bio u Ilijašu. A inače je živio prije toga u Sarajevu, i pošto
3 je u momentu početka rata se nalazio na radnom mjestu, on nije mogao da... nije
4 imao načina da dođe u Sarajevo jer su bile ispresijecane komunikacije. Zato sam
5 se šalio na njegov račun, da je postô građanin Ilijaša a ne... prije je Sarajlija
6 bio.

7 P: Htio bih da se sada koncentrirate na neke dijelove ovog razgovora.
8 Kao prvo, na 3. stranici transkripta na engleskom, nešto malo iza ovog dijela
9 transkripta gdje Vi kažete: "Ja, nemaju kud, jebi ga. Šta će? A gladno."

10 A onda gospodin Mučibabić kaže: "To će, stari... to će biti lom ovdje. A
11 ovo ako krene ovdje po ulici, smrdi kô... kô... kô tamo ono, kako se zove... pod
12 Humom." Vi kažete: "Da, da." On kaže: "Reci mi kako si? Rekô mi je Šešelj da si
13 htio doći. Pa, ja bio u Vogošći, pa te ne bi. Pa tako." Pa Vi kažete: "Pa,
14 Krajišnik me je gore zvao, pa sam, onaj, Slobodana Avlijaša... Al' doći ću jedan
15 dan, moram. Ove sedmice ću doletit'."

16 Na šta se odnosio taj dio razgovora, gospodine Mandiću? Ko je htio da
17 dođete, iz kog razloga? Zbog čega niste mogli?

18 O: Mi smo prijatelji dugogodišnji i trebali smo da se vidi... da se
19 vidimo. Ništa više. O... u ovom razgovoru je... on je... otac mu je bio bolestan i
20 doveoz... dovezao ga je na Pale, na operaciju. Pa, pošto se nismo našli na Palama,

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 obećao sam da ću doći u Ilijaš, a to je... jedno 45-50 kilometara od Sarajeva,
2 zaobilaznim putem možda i više, i da se vidimo. Mi smo dugogodišnji prijatelji i
3 onako smo razgovarali.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, da li je ovo bilo
5 pušteno svjedoku da čuje, jer u prevodu na engleskom je sve stalo tamo: "Stari,
6 to će biti lom ovde." Dakle, ovaj dalji dio nije bio preveden. Međutim, ako
7 strane ovdje nemaju ništa protiv da se dio transkripta još malo proširi, onda bi
8 bilo sve u redu.

9 G. TIEGER: [simultani prevod] Kao prvo, ja sam probao naznačiti na koji
10 ću dio teksta skrenuti pažnju gospodina Mandića, a to je nakon onog što smo sada
11 čuli u sudnici. Također sam naznačio da ću postavljati pitanja gospodinu Mandiću
12 o dijelovima koje nismo slušali, jer je on imao priliku da sasluša sve to.
13 Dakle, ako bude nekih problema mi možemo -

14 G. STEWART: [simultani prevod] Mi nemamo problema s time. Nas samo
15 zanima kakva je politika, šta se odabire, šta će se slušati a šta neće.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Možda bi bilo dobro da strane o tome
17 razgovaraju u nekom drugom trenutku. Sad je situacija takva da Vi citirate ove
18 dijelove koje nismo puštali.

19 G. TIEGER: [simultani prevod] Pa, ja ih mogu pustiti, časni Sude.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ne. S obzirom da se Obrana ne žali, samo

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 me zanimalo šta se zbilo. Možete nastaviti.

2 G. TIEGER: [simultani prevod]

3 P: Gospodine Mandiću, Vi ste gospodinu Mučibabiću rekli, koliko ja
4 razumijem iz ovog transkripta, da niste mogli da ga posjetite, to jest da dođete
5 da se vidite s njim. Rekli ste da Vas je Krajišnik pozvao tamo.

6 Da li se sjećate zbog kojeg Vas je razloga gospodin Krajišnik - kao prvo
7 da to saznamo - pozvao?

8 O: Ovdje sam napomenuo i...ime Slobodana Avlijaša. Vjerovatno... To je bio
9 moj pomoćnik i budući predsednik komisije koja je obilazila logore i zatvore po
10 Republici Srpskoj. Nešto smo, verovatno, vršili konsultacije oko tog čovjeka,
11 jer sam naveo ime Slobodana Avlijaša.

12 P: A kada kažete da Vas je Krajišnik gore zvao, gdje je to "gore"?

13 O: Gore, na Palama gdje je sjedište bila gospodinu... sjedište bilo
14 gospodina Krajišnika i Skupštine.

15 P: Htio bih sada skrenuti Vašu pažnju na onaj dio razgovora koji se
16 nalazi nešto kasnije u transkriptu. To je na 8. strani u verziji na engleskom. A
17 to se vidi negdje otprilike na polovini 8. stranice. A, gospodine Mandiću, Vi
18 ćete to pronaći nakon jednog prilično dužeg razgovora o nekom Babiću. Vide se
19 imena: Babić, Kalinić, /u engleskom transkriptu i: "Guzva, Kezunović"/, i tako
20 dalje. Dakle, prođete to i onda se nakratko spominje Buljakov Potok. Onda se
21 spominje nekakav Kušo ili tako nešto. Zatim, idemo dalje, slušate radio gdje se

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 govori nešto o Vama, generalu Boškoviću. Tako da ovaj dio koji sam ja htio
2 spomenuti je ovaj gdje se nešto kratko razgovara o Slobodanu Avlijašu, i onda Vi
3 kažete gospodinu Mučibabiću nešto vezano za: "Mi samo čekamo Lisabon, stari. A
4 ti kadeti iz vojne škole će završiti cijelu stvar. Nema, rat će sigurno. Ratna
5 je opcija, nema druge." Pa on kaže: "Pa, ratna je opcija i sada." Pa onda Vi
6 kažete: "Prvo ratom da završimo sa Sarajevom i da onda sjednemo razgovarati."

7   PREVODILAC: To je na stranici koje završavaju brojevima 9806.

8   G. TIEGER: [simultani prevod]

9   P: Dakle, recite kako će problem Sarajeva biti riješen ratom? Koji je
10 bio cilj ratne opcije vezan za Sarajevo?

11   O: Ja ne znam ci... ratni cilj il'... odnosno, opciju sa Sarajevom ratnu.
12 Vjerovatno je bila ratna opcija podjela Sarajeva po Miljacki, po... obodom rijeke
13 Miljacke - lijeva strana da bude srpska, desna muslimanska. Tako pretpostavljam.
14 A ovdje je bilo razgovora o Lisabonu, odnosno Cutileirovom planu, gdje su
15 sporazum postigli sve na... sva tri naroda iz Bosne i Hercegovine o kantonima i
16 podjeli Bosne po nacionalnom osnovu, gdje je većinski... po kant... ko... po
17 kantonalnom i nacionalnom osnovu, gdje se dogovoreno da bude i policija
18 nacionalna i gdje je većinski taj narod, i vojska po nacionalnom principu, a što
19 je poslije i Dayton sankcionisao.

20   Poslije toga je Alija Izetbe...Izetbegović odustao od ovoga takozvanog
21 Lis...Lisabonskog sporazuma, odnosno prijedloga evropskog medijatora
22 Cut...Cutileiroa, ambasadora iz Portugalije.

23   P: Da li ste Vi podjelu Sarajeva po nacionalnoj liniji shvatili kao da
24 je to možda cilj rukovodstva bosanskih Srba?

25   O: Ja sam shvatio da... mislim to... ovo je... ovo je neformalan razgovor

26

27

28

29

30

1 starih prijatelja. I mi smo neke svoje lične stavove iznosili više nego stav
2 političkog rukovodstva. Normalno da sam ja, slušajući političke stavove svojih
3 rukovodilaca, iznosio to kao svoj stav. I bio je problem ovdje u generalu
4 Boškovi...Boškoviću, tako, pošto su bila u okruženju pitomci srednje škole u
5 kasarni "Maršal Tito" i pitomci, odnosno mlada vojska iz Srbije u kasarni
6 "Viktor Bubanj". A poznato je poslije da su oni pobijeni u onoj koloni i... ovaj,
7 32 mlada vojnika, kad su izlazili iz te kasarne, kasarne "6. novembar".

8 P: Da li ste tokom razgovora gospodinu Mučibabiću prenijeli stav srpskih
9 rukovodilaca vezan za Sarajevo?

10 O: Gospodine... gospodine tužioče, Mučibabić Milanko je civil bio,
11 direktor pilane. Mi smo dugogodišnji prijatelji i razgovarali smo o svojim
12 ličnim stavovima i trenutnim raspoloženjima. Ovde smo naveli bar deset ljudi,
13 naših zajedničkih prijatelja, džudista, od kojih je: Kuša - Kušić Rajko; Brane -
14 Brane Crnogorac; Babić je doktor Babić, urolog koji je operisao u kliničkom
15 centru na Palama oca od Mučibabić Milanka. Operisao mu prostatu. I, to su naši
16 bili privatni razgovori, mislim, ljudi koji se znaju 30 godina. I, on je meni
17 objašnjavao, a to je i činjenica bila, da je u... Ilijaš bio u okruženju, i mislim
18 da je to mjesto, što se tiče regije sarajevske, najviše ratovalo i najviše bilo
19 poginulih i sa jedne i sa -

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Mandiću, molim Vas,
21 koncentrirajte se na sama pitanja. U Vašem prethodnom odgovoru ste nam rekli da
22 je to bio privatni razgovor između starih prijatelja i da ste Vi iznosili
23 vlastite stavove a ne stavove političkog rukovodstva.

24 SVEDOK: Da.

25 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pitanje je bilo da li ste možda u nekom
26
27
28
29
30

1 drugom dijelu razgovora iznijeli - a tokom, ipak, tog razgovora - stavove
2 srpskog rukovodstva vezane za Sarajevo. Vi nam pričate cijelu priču, ali nam ne
3 odgovarate na sâmo pitanje. Dakle, pitanje je bilo: da li ste u bilo kom
4 trenutku iznijeli gospodinu Mučibabiću stav rukovodstva u vezi sa Sarajevom?

5 SVEDOK: Ne sećam se, časni Sude.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Možete nastaviti, gospodine Tieger.

7 G. TIEGER: [simultani prevod]

8 P: Gospodine Mandiću, želim Vam sada skrenuti pažnju na jedan dio
9 razgovora koji je vođen između Vas i predstavnika Tužilaštva 21. oktobra ove
10 godine. Htio bih konkretno da pogledate na stranu 23 na engleskom, ili stranu 29
11 verzije na B/H/S-u. U tom razgovoru, na tom mjestu se razgovara o ovom vašem
12 telefonskom razgovoru. Tu Vi kažete da je razgovor se vodio između Vas i Milanka
13 Mučibabića: "On je bio u Ilijašu, a ja u Novom Sarajevu, Kuli ili negdje u
14 Kasindolu." Znači, razgovarali ste o džudu, nekim vašim zajedničkim
15 prijateljima. I onda kažete: "Ja sam obavijestio Milanka o političkom stavu Srba
16 prema Sarajevu, prema ratu, kasarnama, i tako dalje. Izmijenili smo neka
17 iskustva, dogovorili se da se za dva dana vidimo na Palama, jer je i njemu i
18 meni daleko Pale bilo."

19 Da li je ovo točan prikaz onog razgovora od 21. oktobra ove godine,
20 gospodine Mandiću, i da li ste nam tada govorili istinu?

21 O: Da.

22 P: 26. maja - u to vrijeme, dakle - Vi ste bili ministar pravosuđa

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Srpske Republike Bosne i Hercegovine. Ja mislim da sam Vas već ranije pitao, ako
2 se ne varam, da mi kažete da li je podjela Sarajeva po nacionalnoj osnovi bio
3 jedan od političkih ciljeva srpskog rukovodstva. Nisam potpuno siguran da ste mi
4 na to pitanje odgovorili.

5 O: Da.

6 P: Dakle, kada Vi kažete gospodinu Mučibabiću da bi ratom trebali da
7 razriješite problem Sarajeva, a onda da se sjedne i da se razgovara, da li je to
8 bio odraz stava koje je imalo rukovodstvo bosanskih Srba?

9 O: Da.

10 P: Želim skrenuti Vašu pažnju na neke Vaše komentare na 10. stranici
11 transkripta na engleskom. To je samo nekoliko stranica iznad ovog dijela koji
12 smo sada gledali kod Vas. Tamo, nakon onog mjesta gdje govorite o događajima u
13 Hadžićima /u engleskom transkriptu i: "Vojkovići"/, spominjete ime Koroman, ili
14 tako nekako. I onda kažete kako: "Sutra u Ilijašu i Ilidži nikakve milosti,
15 nikakvih odnosa, ništa." A onda Mučibabić kaže: "Protjerajte sve i zbogom." A Vi
16 kažete: "Protjerajte sve i to bez oružja, i nemojte više da se vraćate. Samo
17 protjeraj i zdravo. Bez oružja. Hajde, molim te, ne vraćaj se više. Evo ti
18 stvari, sloboda, evo ti sve. Idi tamo i vozi." Onda on kaže: "Bježi. Će /sic/
19 ćeš? Idi u Visoko, bježi." Vi kažete: "Idi u Visoko." Onda on kaže: "Visoko nije
20 naše. Idi u Brezu, jebi im mater tamo." Onda Vi kažete: "A naše narode
21 naseljavati i popunjavati zgrade i položaje i sve."

22 Vi ste ranije spominjali rješavanje sarajevskog problema ratnom opcijom.
23 Da li je to način, ovo što smo sada pročitali, na koji se sarajevski problem
24 trebao rješavati putem rata?

25

26

27

28

29

30

1 O: Da.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, gledam na sat.

3 G. TIEGER: [simultani prevod] Pa da, sada je 12.30h. Ja nisam završio sa
4 ovom presretnutom porukom, ali naravno Vijeće će odlučiti.

5 [Pretresno veće i sekretar se savetuju]

6 G. TIEGER: [simultani prevod] Ja mogu završiti za dvije minute.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ako možete za dvije minute, onda u redu.

8 G. TIEGER: [simultani prevod]

9 P: Idemo dalje kroz taj razgovor, gospodine Mandiću. Vi tu dalje
10 razgovarate. Spominjete "Vidović". Okrenite i sljedeću stranu. I onda dolazimo
11 do jednog dijela transkripta gdje Vi kažete da je nešto -

12 G. STEWART: [simultani prevod] Oprostite. Izgubili smo gospodina
13 Tiegera.

14 G. TIEGER: [simultani prevod] Ja se izvinjavam. Želim skrenuti pažnju
15 gospodina Mandića na transkript koji je na 13. stranici prevoda na engleski.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, poneki put pređete sa
17 razgovora na transkript telefonskog razgovora.

18 G. TIEGER: [simultani prevod] Tako je. Oprostite, časni Sude. Ja sam u
19 ovom sad zadnjem dijelu mislio na dijelove telefonskog razgovora.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Kao i u prethodnom pitanju. A prije
21 toga je bio onaj razgovor. Možete nastaviti.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. TIEGER: [simultani prevod]

2 P: I, tu gospodin Mučibabić kaže: "Reci mi, hoće li grad biti
3 podijeljen?" Vi onda kažete: "Sigurno hoće. Ma ne /nerazgovetno/ čekamo mi iz
4 Lisabona. Opcija je stara. Mi potučemo Sarajevo i sve, i onda da ih proćeramo
5 /sic/ do Visokog." Onda on kaže: "I da nema, grad je naš." A Vi kažete: "Nema,
6 stari, ništa."

7 Dakle, gospodine Mandiću, da li je to također odraz načina na koji se
8 sarajevski problem trebao rješavati ratnim putem?

9 O: Ma nije to bio... mislim, ovaj razgovor je - kako da Vam objasnim,
10 gospodine tužioce - neoficijelni, privatni. Početak ra...ra...rata, zahvaćeni
11 euforijom rata, i tako da ne mislim da je... da je niti Mučibabić niti ja, da smo
12 nešto mislili rješavati velike probleme rata u Sarajevu i okolnih mjesta.
13 Iznosili smo uglavnom naše stavove i... i naše strepnje oko ovoga Lisabona i
14 događa...događaja u Sarajevu. To je razgovor moj sa direktorom pilane is... iz
15 Ilijaša, koji nije bio ni u jednoj strukturi, vojnoj ni civilnoj, ni bilo kojoj
16 u tom momentu, niti u Ilijašu niti u srpskom narodu. Mislim da je ovaj razgovor
17 više neozbiljan i, ovako, ćaskanje starih prijatelja.

18 P: Gospodine Mandiću, mislim da je svima jasno da vi u ovom razgovoru
19 niste donosili političke odluke. Međutim, ja Vas pitam, i mogu to postaviti
20 drugačije ako hoćete: da li je to što ste Vi napomenuli gospodinu Mučibabiću da
21 se čeka na ishod Lisabona i da je alternativa tome slamanje Sarajeva, da li to

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 predstavlja neku vrstu odraza stava političkog rukovodstva o situaciji u to
2 vrijeme?

3 O: Da.

4 P: I ova formulacija: "Poraz Sarajeva i onda da ih se protjera sve do
5 Visokog," da li je to odraz stava političkog rukovodstva u to vrijeme?

6 O: Mislim da je bit... u to vrijeme je bila p...politička... politički stav
7 rukovodstva Srba podjela Sarajeva. Podjela Sarajeva. Lijevo dio Sarajeva srpskom
8 entitetu, desni dio da ostane muslimanski. I to, čini mi se, po toku rijeke
9 Miljacke. Ovo smo mi malo pretjerali tim ra...razgovorima i ambicijama nekim
10 privatnim.

11 P: Da li bi srpski dio Sarajeva, kao i drugi dijelovi Republike Srpske,
12 bio naseljen Srbima, a muslimanski Muslimanima?

13 O: U srpskom dijelu bi bio većinski srpski narod, a u muslimanskom
14 većinski bi bio muslimanski narod. Takva je bila i opcija. I u Lisabonu i po tom
15 našem stavu.

16 P: Kad kažete "privatni", mislite vaš lični ili rukovodstva bosanskih
17 Srba?

18 G. STEWART: [simultani prevod] To bi pitanje trebalo postaviti da bude
19 manje sugestivno.

20 G. TIEGER: [simultani prevod]

21 P: Dakle, kada kažete vaš "privatni", mislite samo na vas ili
22 uključujete i rukovodstvo bosanskih Srba?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: O...opšti -

2 G. STEWART: [simultani prevod] Ponovno isto pitanje.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, ovo nema nikakvog
4 smisla.

5 Gospodine, da li je to bio Vaš stav ili je to bio stav nekih drugih
6 ljudi također?

7 SVEDOK: To je bio opšteprihvaćeni sap... stav bosanskih Srba, odnosno
8 ruko...rukovodstva bosanskog s... bosanskih Srba.

9 G. TIEGER: [simultani prevod] Mislím da smo predugo ostali. Ja više neću
10 sada postavljati pitanja.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Moliću prvo poslužiteljicu da izvede
12 svjedoka i gospodina Tomića.

13 [Svedok se povlači]

14 [Pravni zastupnik svedoka se povlači]

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, ja sam Vas jučer pitao
16 koliko će Vam vremena biti potrebno. Vi ste odgovorili da ste sigurni da ćete
17 završiti sa glavnim ispitivanjem do prve pauze. Ja znam da ste imali neke
18 prigovore vezane za intervencije, ali to nije objašnjenje za ovo vrijeme koje
19 ste danas iskoristili. Bilo je puno manje intervencija, osim možda u toku
20 perioda od pet minuta. Koliko Vam još vremena treba?

21 G. TIEGER: [simultani prevod] Kao prvo, želim se ispričati za lošu
22 procjenu. Imam još jednu presretnutu poruku, još jedan dokument i možda još
23 nekoliko pitanja. Ja sam siguran da ćemo završiti do kraja današnjeg rada. Ali
24 ne znam da li mogu procjenjivati koliko mi vremena treba za jedan prilično dug
25 presretnuti razgovor.

26 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pokušajte biti djelotvorni. Vi kažete da
27 ste sigurni, a mi očekujemo od Vas da završite.

28

29

30

1 Dakle, imat ćete 45 minuta prekid rada, do 13.00 sati.

2 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

3 ... Početak pauze u 12.38h

4 ... Sednica nastavljena u 13.02h

5 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

6 Izvolite sestti.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim da se svedok i gospodin Tomić

8 uvedu u sudnicu.

9 [Svedok je ušao u sudnicu]

10 [Pravni zastupnik svedoka je ušao u sudnicu]

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Izvolite sestti, gospodine Mandiću.

12 Gospodine Tieger, možete nastaviti.

13 G. TIEGER: [simultani prevod] Hvala Vam, časni Sude.

14 P: Gospodine Mandiću, pre nego što pređem na naredni razgovor, hteo bih

15 da pojasnimo nešto u vezi sa Vašim jučerašnjim svedočenjem. Vi ste juče izjavili

16 da ste gospodina Krajišnika obavestili o lošem funkcionisanju pravosudnog

17 sistema i činjenici da to otežava problem vezan za razmenu zarobljenika i uslova

18 u logorima. Ja sam Vas onda pitao da li ste Vi gospodina Krajišnika obavestili o

19 tome kakvi su uslovi u tim logorima, da li ste Vi njemu rekli šta ste čuli o

20 neregularnostima i zlostavljanjima u tim logorima, a Vi ste na to odgovorili:

21 "Uopšteno govoreći, ja sam gospodina Krajišnika obavestio o svim problemima za

22 koje sam ja znao kako bi se s njim konsultovao o ovom konkretnom pitanju."

23 Ja bih sada hteo da Vas pitam sledeće. Da li je to da ste Vi gospodina

24 Krajišnika obavestili gotovo o svim pitanjima podrazumevalo da ste ga obavestili

25 o pitanjima vezanim za uslove koji su vladali u zatvoreničkim objektima i

26

27

28

29

30

1 logorima?

2 O: Ja ću ponoviti ono ju... što sam prošli put rekao. Znači, sve što sam
3 smatrao, iz bilo kog seg...segmenta vlasti ili što sam ja zapažao, ja sam
4 obavještavao ko... gospodina Krajišnika i tražio savjete o...od njega šta da radim,
5 da preduzmemo neke mjere koje... da to prevaziđemo. Sigurno je da sam ga
6 obavještavao o stanju na... u... u Kuli, jer je to bio jedini objekat gdje sam ja
7 imao pristupa u prvom... u aprilu i maju mjesecu dvije hilja... 1992. godine. A što
8 se tiče ostalih objekata - zatvora, prihvatilišta, odnosno tih objekata gdje su
9 smješteni raz... ratni zar...zarobljenici ili ljudi koji su etnički čišćeni, koje su
10 držali vojska i policija - formirana je komisija koja je obilazila te logore,
11 izvještavala mene pismeno i druge minis... odnosno Vladu šta su zatekli, pa bi mi
12 preko Vlade obavještavali Skupštinu i gospodina Krajišnika, odnosno poslanike
13 šta smo zatekli i predlagali mjere koje da se preduzu... preduzmu da bi se to
14 prevazišlo. Za to, ispred Predsjedništva Republike Srpske, je bila zadužena
15 doktor Biljana Plavšić koja je vršila koordinaciju sa Međunarodnim crvenim
16 krstom i međunarodnim tijelima, koji su zaduženi bilo... bili za... za... za tu
17 problematiku, do ovih komisija, od državne komisije do opštinske komisije.

18 P: Da li su informacije kojima je raspolagala Vlada i kojima ste Vi
19 raspolagali, kao ministar pravde u to vreme, a u pogledu logora i navoda u
20 pogledu uslova u tim logorima, da li su te informacije bile prenete predsedniku
21 Skupštine gospodinu Krajišniku?

22 O: Za sve informacije koje sam ja imao, a ticale se te problematike,
23 osim Vlade, obavještavao sam i gospodina Krajišnika. On je bio upoznat s tim.

24

25

26

27

28

29

30

1 G. TIEGER: [simultani prevod] Časni Sude, ja bih sada prešao na naredni
2 snimak prisluškivanog razgovora. To je razgovor od 5. maja 1992. godine, koji se
3 vodio između gospodina Mandića i gospodina Kvesića. Taj se razgovor već nalazi u
4 spisu kao dokazni predmet Optužbe P67, razdjelnik 31. Takođe, P292, KID 31272,
5 što me navodi zapravo na zaključak da bi možda trebalo da proverimo da nismo taj
6 dokazni predmet dva puta uveli u spis pod različitom oznakom. Sigurno je da to
7 ne treba da učinim i treći put.

8 P: Gospodine Mandiću, sećate li se da ste imali priliku da preslušate
9 snimak ovog telefonskog razgovora prilikom razgovora sa predstavnicima
10 Tužilaštva nedavno, u oktobru mesecu ove godine?

11 O: Da.

12 P: Skrenuo bih Vam sada pažnju na jedan deo ovog razgovora. No, pre nego
13 što to učinim, postaviću Vam jedno pitanje. Da li ste Vi i gospodin Kvesić,
14 uopšteno govoreći, razgovarali o tome šta se dešava u toku rata i, posebno,
15 jeste li razgovarali o tome da li su bosanski Srbi i bosanski Hrvati bili
16 uspešni u osvajanju teritorija?

17 O: Mi smo... ja sam s... ja sam hvalio Srbe kako su uspešni u ratu, a m... a
18 Branko Kvesić Hrvate. On meni "vojvoda", a ja njemu "serdar" - tako mi kažemo u
19 Bosni.

20 P: Recite nam koje nacionalnosti je gospodin Kvesić.

21 O: Hrvat, katolik.

22 P: Zamoliću Vas da pogledate 8. stranicu zapisnika razgovora na
23 engleskom jeziku. To je odmah nakon onih prvih nekoliko stranica gde se
24
25
26
27
28
29
30

1 pozdravljate, pričate o porodicama, i tako dalje. Onda on postavlja neko pitanje
2 o Mići, zatim se govori o tome šta se dešava u Sarajevu, na Grbavici, Ilidži,
3 Dobrinji, Nedžarićima. Pre nego što pređemo, dakle, na taj deo razgovora koji se
4 nalazi na stranici broj 4, kaže se: "Upravo sam o tome govorio." Vi njemu
5 kažete: "Sišli smo i očistili Grbavicu." On kaže: "Je li tako?" Vi kažete:
6 "Držimo Ilidžu, Dobrinju i Nedžariće, sve do studentskog doma," i tako dalje.

7 Jeste li Vi govorili gospodinu Kvesiću o tome kakva je situacija
8 bosanskih Srba u Sarajevu u to vreme, kako se razvija situacija?

9 O: Da.

10 P: Dalje se nastavlja razgovor. To je stranica 8 engleskog zapisnika. Vi
11 na tom mestu govorite o gospodinu Stojiću. Možete li nam ukratko reći ko je taj
12 čovek?

13 O: Stojić je bio moj radni kolega u zajedničkom MUP-u i bio je pomoćnik
14 ministra za finansije i zajedničke poslove. Hrvatske nastio... nacionalnost...
15 nacionalnosti, katolik.

16 P: U tom delu razgovora, gospodin Stojić Vam kaže sledeće: "Čuo sam da
17 napreduju." A Vi kažete: "Naravno. Doterali su nas sve do Skenderije." On kaže:
18 "Da, Skenderije," i onda se neko smeje. I onda Vi kažete: "Samo tek kad nam daju
19 sve od Skenderije i oko Skenderije, onda ćemo prihvatiti i ostaviti im sve

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 ostalo." Gospodin Stojić onda kaže: "Da. Ali sad im nije ništa ostalo." A Vaš
2 odgovor je: "Jebi ga. Nisu hteli da to učine na lep način putem pregovora. Sada
3 neće ništa dobiti."

4 Dakle, kada kažete da su vas stisli sve do Skenderije i kada se vas
5 dvojica smeжете, na šta zapravo vi mislite?

6 O: To je malo podrugivanje muslimanskoj propagandi, jer oni iza s... preko
7 svojih televizije, novina kažu da, recimo, došli su u Lukavicu, preuzeli
8 Dobrinju, došli do Jahorine, uzeli Ilije... Ilijaš, Vogošću. Onda, ja znajući da
9 mi se prisluškuje telefon preko Munira Alibabića, kažem: Evo stisnuli su nas do
10 Skenderije. To je centar grada. To je malo u podsmješljivom tonu, i tako. Tu je
11 bio neki... neka svađa između bivših radnih kolega - s jedne strane Pušine Jusufa,
12 Munira Alibabića i mene, koji... za kojeg sam znao da me prisluškuje pa... pa sam im
13 se malo rugao jer su oni mene napadali puno tih dana putem televizije, radija.
14 Pošto su mi majku vodali po televiziji, radiju, kojoj su iza leđa čitali a ona
15 proklinjala sina da ne vodi rat, da se ne dijeli, i plakala. Tako svaki dan su
16 radili, i to u Sokolović Koloniji, Hrasnici i u centru grada.

17 P: A nešto kasnije u tom istom razgovoru Vi kažete: "Pa jebi im mater,
18 kad neće fino i pregovorima, sad neće ništa." A da li Vi pri tome mislite na
19 pregovore koji su propali, a koji su bili održani pred izbijanje rata - mislite
20 na Cutileirove pregovore?

21 O: Da, koji su se dogodili u martu ili aprilu te godine. Ali mislim da
22 se čak i poslije toga pregovori nastavili između muslimanske i srpske strane, i
23 da su pregovarali gospodin Alija Izetbegović i gospodin Krajišnik, u Lukavici i
24
25
26
27
28
29
30

1 u Skupštini u Sarajevu.

2 P: Iako ja to sad ne mogu konkretno da nađem gde je, gospodine Mandiću,
3 mislim da se u toku ovog razgovora pominje da Vi prelazite iz MUP-a u
4 Ministarstvo pravde. Ovaj razgovor je vođen 5. maja. Znam da ste nam Vi rekli da
5 ste zvanično postavljeni kao ministar pravde 19. maja. Da li se Vi sada sećate
6 kada ste saznali da ćete biti postavljeni za ministra pravde?

7 G. STEWART: [simultani prevod] Mislim da je to na 13. stranici na
8 engleskom jeziku, na vrhu stranice. Znači, na dnu prethodne, 12., i na vrhu 13.
9 stranice.

10 SVEDOK: Pa, mislim da je to bilo početak maja ili kraj aprila. Ne mogu
11 da se sjetim tačno. Tu vijest mi je donio tadašnji ministar MUP-a Mićo Stanišić,
12 koji me je obavijestio da je političko rukovodstvo i državno odlučilo da ja
13 preuzmem Ministarstvo pravde i da počnem da stvaram srpsko Ministarstvo pravde.

14 G. TIEGER: [simultani prevod]

15 P: Gospodine Mandiću, kako bismo uštedjeli na vremenu, završićemo za
16 sada sa ovim dokaznim predmetom i ja ću Vam postaviti nekoliko pitanja.

17 Koliko Vi znate, kakav je odnos bio između gospodina Krajišnika i
18 gospodina Karadžića pre rata?

19 O: Ja nisam poznao niti jednog niti drugog, ali sam imao saznanja da
20 su bili dobri prijatelji.

21 P: A znate li... Pitaću Vas nešto drugo. A kakav je bio njihov odnos tokom
22 rata?

23 O: Mislim da je bio izuzetno dobar u početku rata, a poslije korektan, i
24 onda je bilo, čini mi se - moje lično mišljenje - pred kraj rata sa nepoverenjem

25

26

27

28

29

30

1 i... i malim razmimoilaženjima u vođenju politike, pogotovo personalne, odnosno
2 kadrovske politike.

3 P: Kad kažete "pred kraj rata", na koji period tačno mislite?

4 O: Pa, mislim da... za vrijeme dok sam ja bio direktor biroa u... u
5 Beogradu, z... u toku t...te dvije godine i posle, jer sam ja vrlo često komunicirao
6 i kontaktirao sa gospodinom Krajišnikom pa... i dolazio na Pale iz Beograda i
7 u...uglavnom sam znao te neke odnose koji, čini mi se, nisu baš bili na najvišem
8 nivou.

9 P: Vi ste ranije govorili o tome kako ste bili direktor biroa u
10 Beogradu. Da li je priroda tog posla, tog radnog mesta takva da bi se to moglo
11 smatrati kao neka vrsta promocija /?unapređenja/?

12 O: To je bio biro Vlade Republike Srpske. I sva ministarstva su imala
13 svoje predstavnike u tom birou, koje su postavljali resorni ministri. A ja, moj
14 zamjenik i dva-tri čovjeka su bili koordinatori u toj instituciji. Znači, od
15 Ministarstva odbrane, ministarstva MUP-a, ranjenika i boraca, do svih
16 ministarstava radi saradnje sa Srbijom i smještaja tih ranjenika i boraca, i
17 svih ostalih segmenata saradnje vlasti sa Pala, u Beogradu.

18 P: Da li je gospodin Krajišnik na neki način sudjelovao u tom Vašem
19 postavljenju u taj biro u Beogradu?

20 O: Jeste. Ja sam smijenjen u šesnae... u še... 16.11. mjeseca. Pre... prvi
21 predsjednik Vlade, gospodin Đerić, je dao ostavku i ja sam tada ostao bez posla.
22 Došlo je do sukoba između mene, sa jedne strane, i Biljane Plavšić, odnosno
23 Nikole Koljevića, pa i Radovana Karadžića, jer sam ja važio za nekog urbanog
24 Srbina koji je tolerantan i nisam htio da neke stvari prihvatam u vođenju ne...
25 pojedinih segmenata vlasti. Pogotovo na insistiranje Biljane Plavšić, ja sam

26

27

28

29

30

1 otišao u Beograd jer smo bili u vrlo lošim odnosima od 1991. godine. I,
2 zahvaljujući Momčilu Krajišniku, dobio sam to radno mjesto gore u Beogradu.
3 Inače bi' ostao bez posla.

4 P: Da li je gospodin Krajišnik bio uključen u to da ste Vi došli na ovaj
5 položaj na kojem ste bili u banci?

6 O: Da.

7 P: Htio bih Vam sada pokazati posljednji dokazni predmet.

8 G. TIEGER: [simultani prevod] Molim da se dodijeli sljedeći broj po
9 redu. To je dokument koji nosi naslov "Sveti Mihajlo, svetac - zaštitnik
10 policije Republike Srpske".

11 G. STEWART: [simultani prevod] Možda je finesa, ali mogla bi biti bitna.
12 Ono što je svjedok čuo u svom jeziku - a u prevodu je došlo - "Da li je on bio
13 uključen?" A to da je neko bio upleten, to jest da je on ishodio, to ima drugi
14 jedan značaj.

15 G. TIEGER: [simultani prevod] Ja se slažem.

16 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Ovo će biti dokazni predmet Tužilaštva
17 P463.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Možda najbolje da se prvo razriješi ovo.

19 G. TIEGER: [simultani prevod]

20 P: Gospodine Mandiću, u kojoj mjeri je gospodin Krajišnik bio odgovoran
21 za -

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. STEWART: [simultani prevod] Ja ne znam zbog čega gospodin Tieger
2 jednostavno ne iznese ovu riječ "uključen" kao temelj svog pitanja, pa onda da
3 vidimo, dakle, umjesto da traži neki treći termin.

4 G. TIEGER: [simultani prevod]

5 P: Dakle, gospodine Mandiću, u kojoj mjeri je gospodin Krajišnik bio
6 uključen u to što ste Vi dobili položaj u banci?

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da -

8 SVEDOK: B/H/S prevoda nemam.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Poslužiteljica -

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li je gospodin Mandić na pravom
11 kanalu?

12 [Pretnosno veće i prevodioci se savetuju]

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Prije nego što pređemo na sljedeći
14 dokument, pitanje koje je postavio gospodin Tieger je bilo sljedeće: u kojoj
15 mjeri je gospodin Krajišnik bio uključen u to što ste Vi dobili položaj u onoj
16 banci? Molim Vas, odgovorite prvo na to.

17 SVEDOK: U najvećoj mogućoj mjeri. On mi je -

18 G. TIEGER: [simultani prevod]

19 P: Dakle, da li je on bio taj koji je bio odgovoran što ste Vi dobili
20 taj položaj?

21 O: Ne, on mi je našao taj posao i za... Da, da. Mislim, da nije bilo
22 Krajišnika ne bi dobio taj... to mjesto direktora banke.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: U redu. Da se onda pozabavimo s onim dokumentom, gospodine Mandić.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Mislim da je to ovaj gornji lijevi
3 segmenat ovog dokumenta na B/H/S-u, bar prema našem prevodu.

4 G. STEWART: [simultani prevod] Prije nego što se postavi pitanje, samo
5 jedan komentar. Mislimo da se radi o grešci. Tu, u srednjem ovom paragrafu, gdje
6 se govori o komemoraciji, ovo ime "Milenko" - nakon Tome Kovača, tu se spominje
7 Milenko - mislim da se radi o nekom sasvim drugom Milenku. Karišik.

8 SVEDOK: Karišik Milenko.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dozvolite da samo provjerim.

10 Da. To je Karišik, a ne Krajišnik. Izvolite, nastavite.

11 A mislim da možemo ovo ispraviti. Dakle, u ovom srednjem dijelu, drugi
12 red, to je Milenko Karišik, a ne Krajišnik.

13 G. TIEGER: [simultani prevod]

14 P: Da li, u ovom dokumentu, se govori o proslavi koja je održana 29. /u
15 engleskom transkriptu: "21"/ novembra, a tokom koje je MUP Republike Srpske
16 slavio svoju krsnu slavu?

17 O: Da. To je 21. novembar, krs...krsna slava MUP-a Republike Srpske.

18 P: Tom prilikom, jesu li bile dodjeljivane nagrade ili ordeni, to jest
19 da li su ljudi dobili nekakvo priznanje za svoj doprinos koji su dali u MUP-u?

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da. I to da Vam, gospodine tužioče, ra...razjasnim. Znači, do... orden
2 Nemanjića dodjeljuje... dodjeljuje gospodin Karadžić, kao predsjednik republike,
3 Mići Stanišiću, tadašnjem ministru MUP-a, Momčilu Mandiću, prijašnjem zamjeniku
4 ministra MUP-a, Tomi Kovaču - da li je bio pomoćnik u tom momentu ministra MUP-
5 a, ne sjećam se, ili načelnik centra bezbednosti na Ilidži - Milenku Karišiku,
6 prvom st... komandantu specijalne jedinice MUP-a, i MUP-u kao orga... kao
7 instituciji, kao ministarstvu. Orden... orde...orden Karađorđeve zvijezde prvog reda
8 dobilo je sedam pripadnika ministarstva - ne znam ni ja o kojim se radi. A MUP
9 Republike Srpske, na čelu sa Mićom Stanišićem - znači, ministar Stanišić je
10 dodijelio Zlatne značke MUP-ove, kao posveta. I to, dao je predsedniku republike
11 Radovanu Karadžiću, predsedniku Skupštine Momčilu Krajišniku, ministru MUP-a
12 Srbije Zoranu Sokoloviću, Mići Stanišiću, Jovici Stanišiću - mislim da je čovjek
13 bio šef Državne bezbjednosti MUP-a Srbije, Milanu Martiću m... iz s... Republike
14 Srpske Krajine - bio je ministar MUP-a, Mihalju Kertesu - bio je šef carine u
15 Srbiji, Radovanu Stojičiću, zamjeniku ministra MUP-a u Srbiji, Momčilu Mandiću -
16 meni - kao bivšem pripadniku MUP-a, i generalu Ratku Mladiću, kao komandantu
17 Vojske Republike Srpske.

18 P: Jesu li svi ovi pojedinci dobili Zlatnu značku za svoj doprinos
19 zajedničkim nastojanjima u ostvarivanju onih ciljeva koji su ti ljudi i MUP
20 pokušavali ostvariti?

21 O: Mislim da niko nije bio iz Srbije na ovom... Čak nije bio ni ovaj iz
22 K...Krajine - kako se zove ovaj čovjek - M...Milan Martić. Čini mi se da nije ni
23 Ratko Mladić bio na ovom sastanku. Na ovo...ovom svečanosti.

24
25
26
27
28
29
30

1 P: Međutim, to priznanje je bilo dodijeljeno ljudima - sad, da li lično
2 ili u odsustvu - zbog njihovog doprinosa zajedničkim nastojanjima?

3 O: A...ako mislite na ovo drugo priznanje, to je bila odluka MUP-a
4 Republike Srpske, odnosno ministra Republike Srpske. A na ova prva, gdje se radi
5 samo o pet-šest ljudi iz Sarajeva, to je dodjela ordena Nemanjića koji je
6 dodijelio predsjednik republike doktor Radovan Karadžić.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Mandiću, molit ću Vas da se
8 koncentrirate ponovo na pitanje. Pitanje je bilo: da li je ova Zlatna značka
9 dodijeljena spomenutim osobama za njihov doprinos u djelatnostima koje je vršio
10 MUP?

11 G. TIEGER: [simultani prevod] Da postavim to pitanje ovako.

12 P: Zašto su ti ljudi dobili to priznanje, ako znate, gospodine Mandiću?

13 O: To je odluka Miće Stanišića, a svi s... radi se o ljudima koji su ili
14 iz MUP-a Srbije ili iz MUP-a Republike Srpske.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ali zbog čega? Rekli ste nam ko je
16 dodijelio to. Rekli ste odakle su ti ljudi koji su dobili priznanja, odakle su
17 oni - ali za šta? Za koju stvar su dobili to priznanje?

18 SVEDOK: Časni Sude, nisam učestvovao u dodjeli toga. Ja ne znam. Ja sam
19 pozvan kao stranka, o...odnosno gost da dobijem ova priznanja. Ja nisam učestvovao
20 u tome i ne znam rad... kakve su zasluge i radi čega su pojedini ljudi to
21 dobijali.

22 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, ali morali ste imati nekakvu
23 predstavu. Možda za ovaj orden to ne znate, ali ovu Zlatnu značku, za
24
25
26
27
28
29
30

1 ministarstvo, za što ste i Vi dobili?

2 SVEDOK: Ja znam da sam dobio kao bivši pomoćnik ministra i zamjenik
3 ministra, a ovi ljudi su vjerovatno u jačanju MUP-a Republike Srpske
4 učestvovali. Ako... ako mislite na ljude iz Srbije i... i... i sa strane. Opremom,
5 oružjem i svim ostalim da... da se ojača institucija MUP-a Republike Srpske.
6 Mislim da se t... na to odnosi, sigurno.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dakle, za bilo koju vrstu doprinosa radu
8 i postojanju MUP-a, to kažete?

9 SVEDOK: Da.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Možete nastaviti, gospodine Tieger.

11 G. STEWART: [simultani prevod] Ja ne vidim gdje je ta riječ "struktura"
12 bila u odgovoru. Ne znam otkud Vam to.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Kada ste rekli u Vašem prethodnom
14 odgovoru da su ti ljudi vjerojatno sudjelovali u jačanju MUP-a, šta se tu
15 zapravo jačalo? Sâm MUP ili nešto konkretno što je dio MUP-a?

16 SVEDOK: Pa, sigurno sâm MUP, jer smo... ja znam da smo -

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Možda da se zaboravi onda ova
18 riječ "struktura".

19 G. TIEGER: [simultani prevod] Ovime je završeno i glavno ispitivanje od
20 strane Tužilaštva.

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala, gospodine Tieger. Mislim da nema
22 baš previše smisla da sada omogućavamo Obrani da počne da vrši unakrsno
23 ispitivanje ovog svjedoka. Prema tome, to ćemo odgoditi do sutra. Vi ste, nadam

24

25

26

27

28

29

30

1 se, poslali poruku, gospodine Stewart, višem asistentu?

2 G. STEWART: [simultani prevod] Jesam.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ako sutra počnete sa unakrsnim

4 ispitivanjem, šta možemo očekivati?

5 G. STEWART: [simultani prevod] Ja ću odbiti to... Vjerojatno smo mogli to
6 reći i u dvije rečenice ovdje u sudnici, a namjera nam je bila sa porukom da
7 samo damo do znanja. Možda bi zapravo bilo bolje da zamolimo svjedoka da napusti
8 sudnicu prije nego što -

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, samo malo. Ali, ja bih ipak...

10 Gospodine Mandiću, mi još nismo završili sa Vašim ispitivanjem, tako da
11 bismo Vas rado ponovo vidjeli sutra ujutro. Želim Vam, kao što sam to učinio i
12 prethodnih dana, naložiti da ni sa kim ne razgovarate o svom iskazu, i onom do
13 sada i onom što ćete dalje govoriti. Dakle, možete se povući do sutra ujutro u
14 9.00 sati.

15 Gospodine Tomić, i Vi isto se možete povući.

16 SVEDOK: Hvala, časni Sude.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim poslužiteljicu da izvede gospodina
18 Mandića.

19 [Svedok se povlači]

20 [Pravni zastupnik svedoka se povlači]

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, gospodine Stewart. Poruka je bila
22 jasna i mislim da je dobro da ste je spomenuli ovako za javnost, u sudnici. Vi

23

24

25

26

27

28

29

30

1 znate da je odluka Vijeća bila da Vam se dâ prilika da unakrsno ispitujete
2 svjedoka o konkretnim pitanjima, to jest ako je neophodno. Kao što se onda
3 reklo, dodatno unakrsno ispitivanje vezano za kasnije objelodanjene dokumente,
4 za to možete dati zahtjev, a mislim da je to bilo sasvim jasno, da Vijeće od Vas
5 očekuje da, ako želite iskoristiti svoje pravo za unakrsno ispitivanje svjedoka
6 - a to jeste Vaše pravo - o nekoj drugoj temi, dakle da ga ispitajte unakrsno o
7 nekoj drugoj temi, da onda to možete uraditi nakon što je završeno glavno
8 ispitivanje. Ja sam također shvatio iz Vaše jučerašnje poruke da se može
9 dogoditi da Vi imate namjeru kasnije podnijeti zahtjev da izvršite unakrsno
10 ispitivanje u cjelini, dakle ne samo u vezi sa kasnije objelodanjenim
11 dokumentima.

12 Međutim, mi još nismo vidjeli nikakav podnesak te prirode, ali ako
13 takvih podnesaka bude, ili zahtjeva, onda ćemo ih razmotriti. Međutim, ja
14 pretpostavljam da Vam je bilo jasno, šta god Vi smatrali o tome, da Pretresno
15 vijeće očekuje od Vas da unakrsno ispitajte svjedoka u vezi sa ranije
16 objelodanjenim dokumentima, onima koji su pravovremeno objelodanjeni, nakon
17 završetka glavnog ispitivanja.

18 G. STEWART: [simultani prevod] Da, časni Sude. Ja sam samo spomenuo
19 poruku. Međutim, ovo što ste sad rekli, kao što bi se i očekivalo, točno
20 odražava sadržaj poruke. Međutim, želim reći da tim Obrane - a mislim da mogu
21 govoriti za cijeli tim - mislim da mi smatramo /?shvatamo/ Pretresno vijeće i
22 odluku Pretresnog vijeća koja je bila iznesena u odgovor na naš zahtjev

23
24
25
26
27
28
29
30

1 istovremena /?u to vrijeme/, da se odgodi unakrsno ispitivanje gospodina Mandića
2 općenito. Dakle, mi smo shvatili da Pretresno vijeće očekuje da ćemo mi u tim
3 područjima koja ste spomenuli u vezi sa unakrsnim ispitivanjem, da ćemo mi s tim
4 nastaviti. Mi smatramo da smo vas dobro shvatili. Časni Sude, mi očekujemo da
5 ćemo u jednom trenutku, kada to bude odgovaralo, zatražiti da gospodina Mandića
6 ponovno dovedemo na unakrsno ispitivanje, da ćemo za to morati dostaviti
7 propratni materijal koji će opravdati zbog čega želimo to uraditi, tako da
8 retrospektivno pokrijemo naš stav tada, kao i u ovom trenutku.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dakle, mi ćemo vam pružiti priliku i
10 nećemo biti iznenađeni ako vi to odbijete.

11 G. STEWART: [simultani prevod] Da. To shvaćam, da vam neće biti potpuno
12 iznenađenje.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Želim Vam skrenuti pažnju na sljedeće.
14 Vijeće u potpunosti razumije razloge zbog kojih ste odlučili da to odbijete. Vi
15 ste zauzeli stav da niste imali dovoljno vremena ni resursa da pripremite
16 unakrsno ispitivanje. Vijeću je to jasno. Istovremeno, želim Vam skrenuti pažnju
17 na činjenicu da u slučaju da Vijeće odredi vrijeme za pripremu - recimo,
18 slobodan tjedan u nekoj fazi, što smo dosljedno radili do sada, a pretpostavljam
19 da ćemo raditi i kasnije - ja očekujem novi nalog o rasporedu prije naše pauze.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 A već ste dobili taj dokument u radnoj verziji - mi smo čuli usmenu
2 argumentaciju u vezi s tim.

3 Međutim, ako Vijeće na koncu izda nalog o rasporedu, te ako to učini
4 nakon što je saslušalo detaljne argumente strana, kao što smo to napravili u
5 prethodnom navratu, tada se nalog neće moći zaobići traženjem za svakog
6 svjedoka. A Vi niste tražili za svakog svjedoka.

7 G. STEWART: [simultani prevod] Da, nisam, predsjedavajući.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ja sam toga svjestan da Vi to niste
9 tražili za svjedoke koje se tiču baze zločina. Dakle, ako Obrana često traži,
10 zahtjeva odgodu unakrsnog ispitivanja, to bi moglo narušiti raspored koji je
11 Vijeće izdalo. A ja sad ne želim reći da ni pod kakvim okolnostima Obrana ne
12 može uložiti takav zahtjev za odlaganje unakrsnog ispitivanja nekog svjedoka.
13 Međutim, ja želim reći da ako to budete radili često, da će to narušiti cijeli
14 raspored koje je odredilo ovo Vijeće, a koji se temelji na procjeni koliko je
15 dovoljno vremena za pripreme unakrsnog ispitivanja svjedoka - dakle, koliko je
16 dovoljno vremena i koji su dovoljni resursi za pripremu unakrsnog ispitivanja
17 svjedoka.

18 Ja to sad samo kažem, da imate to na umu.

19 G. STEWART: [simultani prevod] Mogu li direktno Vam reći, časni Sude?
20 Što se tiče svega toga, hvala Vam i meni je drago da gospodin Krajišnik to može
21 da shvati. Ja se trudim da mu također obrazložim situaciju. Međutim, sve ovo što

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 ste rekli, mi u Obrani razumijemo u potpunosti i svaki od relevantnih faktora je
2 nešto što se uzima u obzir kod podnošenja svake molbe.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Samo sam htio da bude sve sasvim jasno.

4 G. STEWART: [simultani prevod] Mi smo tako stvari i razumjeli.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Predstavnicu Tajništva će sada
6 podijeliti verziju na engleskom onog dnevnika iz Ključa, što je nešto što smo
7 već neko vrijeme čekali. Zahvaljujem predstavnici Tajništva.

8 Htio bih se zahvaliti i prevodiocima i tehničarima na tome što smo im
9 oduzeli opet nekoliko minuta. Mi smo vam zahvalni što ste tako fleksibilni kada
10 ne uspijemo završiti na vrijeme.

11 Prekidamo s radom do sutra u 9.00h ujutru.

12 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

13 ... Sednica završena u 13.49h.

14 Nastavak zakazan za sredu,

15 01.12.2004., u 09.00h.

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30